

Suvestinė redakcija nuo 2021-06-10 iki 2022-12-22

Įstatymas paskelbtas: TAR 2018-07-16, i. k. 2018-12037

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO NR. VIII-1316 PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2018 m. birželio 29 d. Nr. XIII-1370
Vilnius

**1 straipsnis. Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 nauja
redakcija**

Pakeisti Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymą Nr. VIII-1316 ir jį išdėstyti
taip:

**„LIETUVOS RESPUBLIKOS
VALSTYBĖS TARNYBOS
ĮSTATYMAS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

Šis įstatymas nustato pagrindinius valstybės tarnybos principus, valstybės tarnautojo teises ir pareigas, atsakomybę, darbo užmokestį, socialines ir kitas garantijas, valstybės tarnybos valdymo teisinius pagrindus.

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Įstaigos vadovas** – valstybės tarnautojas, priimtas vadovauti valstybės ar savivaldybės institucijai ar įstaigai.
2. **Karjeros valstybės tarnautojas** – valstybės tarnautojas, priimtas į pareigas neterminuotam laikui arba įstatymų nustatytai kadencijai ir šio įstatymo nustatyta tvarka galintis siekti karjeros valstybės tarnyboje.

3. **Lygiavertės pareigos** – tai pačiai įstaigų vadovų ir karjeros valstybės tarnautojų pareigybių grupei priklausančios pareigos.

4. **Pakaitinis valstybės tarnautojas** – valstybės tarnautojas, priimtas į karjeros valstybės tarnautojo pareigas, iki šio įstatymo nustatyta tvarka į jas bus priimtas karjeros valstybės tarnautojas, taip pat valstybės tarnautojas, pakeičiantis laikinai negalintį eiti pareigų valstybės tarnautoją.

5. **Piktnaudžiavimas tarnyba** – valstybės tarnautojo veika (veikimas ar neveikimas), kai tarnybinė padėtis naudojama ne tarnybos interesais arba ne pagal įstatymus ar kitus teisės aktus, arba savanaudiškais tikslais (neteisėtai pasisavinamas ar kitiems perleidžiamas svetimas turtas, lėšos ir t. t.) ar dėl kitokių asmeninių paskatų, taip pat valstybės tarnautojo veiksmai, kuriais viršijami suteikti įgaliojimai ar savivaliaujama.

6. **Politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojas** – valstybės tarnautojas, priimtas į pareigas jį pasirinkusio valstybės politiko ar kolegialios valstybės institucijos įgaliojimų laikui arba kituose įstatymuose nustatytam laikui.

7. **Statutinis valstybės tarnautojas** – valstybės tarnautojas, kurio tarnybą reglamentuoja įstatymu patvirtintas statutas arba Lietuvos Respublikos diplomatinės tarnybos įstatymas, nustatantys priėmimo į valstybės tarnybą, tarnybos atlikimo, darbo užmokesčio, socialinių garantijų, atleidimo, atsakomybės ir kitas su tarnybos ypatumais susijusias sąlygas.

8. **Valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos** – atstovaujamosios, valstybės vadovo, vykdomosios, teisminės valdžios institucijos, teisėsaugos institucijos ir įstaigos, audita, kontrolę (priežiūrą) atliekančios institucijos ir įstaigos, kitos valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos, kurios finansuojamos iš valstybės ar savivaldybių biudžetų bei valstybės pinigų fondų ir kurioms Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo nustatyta tvarka yra suteikti viešojo administravimo įgaliojimai.

9. **Valstybės politikai** – asmenys, įstatymų nustatyta tvarka išrinkti ar paskirti į Lietuvos Respublikos Prezidento, Seimo Pirmininko, Seimo nario, Ministro Pirmininko, ministro, savivaldybės tarybos nario, savivaldybės tarybos nario – mero (toliau – savivaldybės meras), savivaldybės mero pavaduotojo pareigas.

10. **Valstybės tarnautojas** – fizinis asmuo, einantis pareigas valstybės tarnyboje.

11. **Valstybės tarnyba** – valstybės ir savivaldybių institucijose ir įstaigose pareigas einančių asmenų profesinė veikla, kuria atliekamos viešojo administravimo funkcijos ir (arba) padedama valstybės ar vietos valdžią įgyvendinantiems asmenims atlikti jiems nustatytas funkcijas, išskyrus ūkinio ir (ar) techninio pobūdžio funkcijas.

3 straipsnis. Pagrindiniai valstybės tarnautojų veiklos ir tarnybinės etikos principai

1. Pagrindiniai valstybės tarnautojų veiklos ir tarnybinės etikos principai yra šie:

- 1) atsakomybė. Valstybės tarnautojas turi atsakyti už savo veiksmų padarinius, naudojamos informacijos, dokumentų tinkamą naudojimą ir konfidencialumą; įstaigos ar institucijos vadovo reikalavimu atsiskaityti už savo veiklą;
- 2) atvirumas. Valstybės tarnautojas turi būti atviras kitokiam požiūriui, pozityvioms iniciatyvoms, dialogui, bendradarbiavimui, naujovėms;
- 3) efektyvumas. Valstybės tarnautojas tarnybinės veiklos rezultatų turi siekti kuo mažesnėmis sąnaudomis, jam skirtus išteklius naudoti ekonomiškai;
- 4) kūrybingumas. Valstybės tarnautojas turi būti iniciatyvus, tarp iššūkių įžvelgti naujas galimybes valstybės sėkmei kurti ir siekti jas įgyvendinti;
- 5) lankstumas. Valstybės tarnautojas turi gebėti prisitaikyti prie kintančių veiklos sąlygų ir reikalavimų, technologijų, technikos, darbo organizavimo pokyčių ir kitų aplinkybių;
- 6) lojalumas valstybei. Valstybės tarnautojas turi veikti valstybės interesais, nepažeisti jos konstitucinės santvarkos, prireikus imtis visų teisėtų veiksmų, reikalingų šiai santvarkai apsaugoti;
- 7) nesavanaudiškumas. Valstybės tarnautojas privalo naudoti jam patikėtą valstybės ir savivaldybių turtą, tarnybinę informaciją tik visuomenės gerovei, eidamas pareigas nesiekti naudos sau ar kitiems su juo susijusiems asmenims (sutuoktiniui, partneriui (kai partnerystė įregistruota įstatymų nustatyta tvarka) (toliau – partneris), artimajam giminaičiui, svainystės ryšiais susijusiam asmeniui ar kitam valstybės tarnautojo viešųjų ir privačių interesų deklaracijoje nurodytam asmeniui); tarnauti išimtinai visuomenės interesams;
- 8) sąžiningumas ir nešališkumas. Valstybės tarnautojas privalo būti objektyvus, priimdamas sprendimus vengti asmeniškumų; išklausyti ir pateikti tokią informaciją, kuri padėtų asmeniui priimti tinkamiausią sprendimą; nedemonstruoti savo simpatijų ar antipatijų ir išskirtinio dėmesio atskiriems asmenims ar jų grupėms;
- 9) padorumas. Valstybės tarnautojas privalo elgtis nepriekaištingai, nepriimti dovanų, pinigų ar paslaugų, išskirtinių lengvatų ir nuolaidų iš asmenų ar organizacijų, siekiančių daryti įtaką, kai jis eina pareigas;
- 10) pagarba žmogui ir valstybei. Valstybės tarnautojas privalo gerbti žmogų ir pagrindines jo teises ir laisves, valstybę, jos institucijas ir įstaigas, laikytis Lietuvos Respublikos Konstitucijos, Lietuvos Respublikos įstatymų, kitų teisės aktų ir vykdyti teismų sprendimus;
- 11) politinis neutralumas. Valstybės tarnautojas turi būti neutralus politinio proceso dalyvių atžvilgiu; pasikeitus politinei valdžiai, privalo užtikrinti viešojo intereso tęstinumą (netaikoma politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojams);

12) profesionalumas. Valstybės tarnautojas turi siekti aukščiausios kokybės tarnybinės veiklos rezultatų, deramai atlikti savo pareigas, nuolat tobulėti;

13) teisingumas. Valstybės tarnautojas privalo vienodai tarnauti visiems žmonėms, nepaisydamas tautybės, rasės, lyties, kalbos, kilmės, socialinės padėties, religinių įsitikinimų ir politinių pažiūrų; būti teisingas nagrinėdamas prašymus, skundus, pareiškimus, nepiktinaudžiauti jam suteiktomis galiomis; naudoti savo tarnybos laiką efektyviai ir tik tarnybos tikslams;

14) viešumas ir skaidrumas. Valstybės tarnautojo tarnybinė veikla turi būti vieša ir suprantama, atvira įvertinti; valstybės tarnautojas savo veikloje privalo vengti viešųjų ir privačių interesų konflikto. Viešumo principo veikimas gali būti ribojamas siekiant apsaugoti asmens teises, valstybės, tarnybos ar komercinę paslaptį.

2. Valstybės ar savivaldybės institucijos ar įstaigos vadovas, vadovaudamasis šiame įstatyme įtvirtintais valstybės tarnautojų veiklos ir tarnybinės etikos principais yra atsakingas už tarnybinės etikos politikos formavimą valstybės ar savivaldybės institucijoje, įstaigoje ar įstaigų sistemoje ir kontroliuoja, kaip tarnybinės etikos politika įgyvendinama.

4 straipsnis. Valstybės tarnautojo nepriekaištinga reputacija

1. Valstybės tarnautojas privalo būti nepriekaištingos reputacijos.

2. Valstybės tarnautojas arba asmuo, pretenduojantis tapti valstybės tarnautoju, nelaikomas nepriekaištingos reputacijos, jeigu jis:

1) įstatymų nustatyta tvarka pripažintas kaltu dėl tyčinio nusikaltimo padarymo ir turi neišnykusį ar nepanaikintą teistumą arba nepasibaigusį laidavimo terminą;

2) įstatymų nustatyta tvarka pripažintas kaltu dėl nusikaltimo valstybės tarnybai ir viešiesiems interesams ar dėl korupcinio pobūdžio nusikaltimo, kaip jis apibrėžtas Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatyme, padarymo ir turi neišnykusį ar nepanaikintą teistumą arba nepasibaigusį laidavimo terminą;

3) įstatymų nustatyta tvarka pripažintas kaltu dėl nusikaltimo, kuriuo padaryta turinė žala valstybei, ir turi neišnykusį ar nepanaikintą teistumą arba nepasibaigusį laidavimo terminą;

4) įstatymų nustatyta tvarka pripažintas kaltu dėl baudžiamojo nusižengimo valstybės tarnybai ir viešiesiems interesams ar korupcinio pobūdžio baudžiamojo nusižengimo, kaip jis apibrėžtas Korupcijos prevencijos įstatyme, padarymo ir nuo apkaltinamojo nuosprendžio įsiteisėjimo dienos nepraėjo 3 metai arba yra nepasibaigęs laidavimo terminas;

5) atleistas iš valstybės tarnautojo pareigų už šio įstatymo 33 straipsnio 5 dalies 1, 2, 3, 4, 5, 8, 9, 10 punktuose nurodytus šiurkščius pažeidimus arba šio įstatymo 34 straipsnio 2 dalyje numatytu atveju pripažintas padaręs šiurkštų tarnybinį nusižengimą, už kurį turėtų būti skirta

tarnybinė nuobauda – atleidimas iš pareigų, ir nuo atleidimo iš pareigų dienos arba nuo pripažinimo padarius šturkštų tarnybinį nusizengimą dienos nepraėjo 3 metai;

6) atleistas iš darbo, pareigų ar praradęs teisę verstis atitinkama veikla už kituose įstatymuose keliamo nepriekaištingos reputacijos reikalavimo neatitiktį ar elgesio (etikos) normų pažeidimą ir nuo atleidimo iš darbo, pareigų ar teisės verstis atitinkama veikla praradimo dienos nepraėjo 3 metai;

7) atleistas arba pašalintas iš skiriamų arba renkamų pareigų dėl priesaikos ar pasižadėjimo sulaužymo, pareigūno vardo pažeminimo ir nuo atleidimo arba pašalinimo iš pareigų dienos nepraėjo 3 metai;

8) yra ar buvo įstatymų nustatyta tvarka uždraustos organizacijos narys, jeigu nuo narystės pabaigos nepraėjo 3 metai.

3. Valstybės tarnautoją į pareigas priimančio asmens privalo užtikrinti, kad į valstybės tarnautojo pareigas būtų priimti tik nepriekaištingos reputacijos reikalavimus atitinkantys asmenys.

4. Vykdydamas šio straipsnio 3 dalyje nustatytą pareigą, valstybės tarnautoją į pareigas priimančio asmens turi teisę motyvuotu rašytiniu prašymu kreiptis į teisėsaugos, kontrolės ir kitas institucijas, įstaigas, valstybės ar savivaldybės valdomas įmones, kad šios pateiktų apie tokį asmenį jų turimą informaciją. Institucijos, įstaigos ir įmonės tokią informaciją turi pateikti ne vėliau kaip per 7 kalendorines dienas nuo prašymo pateikti tokią informaciją gavimo dienos, jeigu įstatymai nenustato kitaip.

5 straipsnis. Įstatymo taikymas

1. Šis įstatymas be išlygų taikomas valstybės tarnautojams, išskyrus šiame straipsnyje nustatytas išimtis.

2. Lietuvos Respublikos Prezidento kanceliarijos kancleriui ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės kancleriui šis įstatymas taikomas be išlygų. Seimo kancleriui šis įstatymas taikomas tiek, kiek jo statuso nereglamentuoja Lietuvos Respublikos Seimo statutas. Seimo ar Respublikos Prezidento paskirtiems valstybės institucijų ir įstaigų vadovams, kitiems Seimo ar Respublikos Prezidento paskirtiems valstybės pareigūnams, Vyriausybės priimamiems ir Ministro Pirmininko skiriamiems valstybės pareigūnams taikomi šio įstatymo 4, 38 ir 39 straipsniai.

3. Seimo ar Respublikos Prezidento paskirtiems valstybinių (nuolatinių) komisijų ir tarybų pirmininkams, jų pavaduotojams ir nariams, taip pat pagal specialius įstatymus įsteigtų komisijų, tarybų, fondų valdybų pirmininkams ir nariams taikomi šio įstatymo 4, 38 ir 39 straipsniai.

4. Valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis ir gaunantiems darbo užmokestį iš valstybės ir savivaldybių biudžetų ir valstybės pinigų fondų, kurie užima Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatyme numatytas A lygio pareigybes, taikomas šio įstatymo 4 straipsnis.

5. Jeigu šio straipsnio 2, 3 ir 4 dalyse nurodytų asmenų veiklą reglamentuojančiuose įstatymuose yra nustatyti specialieji nepriekaištingos reputacijos reikalavimai, šis įstatymas taikomas tiek, kiek jų nepriekaištingos reputacijos nereglamentuoja specialių įstatymų nuostatos.

6. Šis įstatymas netaikomas:

- 1) valstybės politikams;
- 2) Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo, Lietuvos Aukščiausiojo Teismo, Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo ir kitų teismų teisėjams, prokurorams;
- 3) Lietuvos banko valdybos pirmininkui, jo pavaduotojams, valdybos nariams ir kitiems Lietuvos banko tarnautojams;
- 4) profesinės karo tarnybos kariams;
- 5) valstybės ir savivaldybių įmonių darbuotojams;
- 6) viešųjų įstaigų darbuotojams;
- 7) darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis ir gaunantiems darbo užmokestį iš valstybės ir savivaldybių biudžetų ir valstybės pinigų fondų, išskyrus šio straipsnio 4 dalyje nurodytus darbuotojus;
- 8) žvalgybos pareigūnams;
- 9) Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos pareigūnams;
- 10) statutiniams valstybės tarnautojams.

7. Priimant į seniūno pareigas, šio įstatymo nuostatos taikomos tiek, kiek priėmimo į seniūno pareigas sąlygų nenustato Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas.

8. Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos vadovui netaikomi šio įstatymo 17 straipsnio 1 dalies 5 ir 7 punktai, 18 ir 27 straipsniai, 28 straipsnio 1 dalies 2 punktas, 30 straipsnio 1 dalis, 31 straipsnio 1 ir 2 dalys ir 51 straipsnis, išskyrus 51 straipsnio 4 ir 7 dalis. Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos vadovui tarnybinę atsakomybę reglamentuojantys šio įstatymo straipsniai taikomi tik tais atvejais, kai jis įtariamas šiurkštaus tarnybinio nusižengimo padarymu. Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos vadovas atleidžiamas iš pareigų specialiaame įstatyme arba tiesiogiai taikomame Europos Sąjungos teisės akte nustatytais pagrindais.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIII-1789](#), 2018-12-18, paskelbta TAR 2018-12-21, i. k. 2018-21118

6 straipsnis. Darbo santykius reglamentuojančių įstatymų taikymas valstybės tarnautojams ir kolektyvinės sutartys valstybės tarnyboje

1. Darbo santykius ir socialines garantijas reglamentuojantys įstatymai ir kiti teisės aktai valstybės tarnautojams taikomi tiek, kiek jų statuso ir socialinių garantijų nereglamentuoja šis įstatymas.

2. Kolektyvinėms deryboms ir kolektyvinių sutarčių sudarymui valstybės tarnyboje taikomos Lietuvos Respublikos darbo kodekso nuostatos.

3. Nacionalinė kolektyvinė sutartis yra profesinių sąjungų organizacijų (susivienijimo, federacijos, centro ir kt.), atstovaujančių valstybės tarnautojams, ir Vyriausybės rašytinis susitarimas, kuriame nustatomi Lietuvos valstybės tarnautojų darbo užmokesčio, tarnybos (darbo), poilsio laiko ir kitos socialinės ir ekonominės sąlygos.

4. Įstaigos kolektyvinė sutartis yra rašytinis susitarimas, kuris sudaromas tarp valstybės ar savivaldybės institucijos ar įstaigos vadovo arba jo įgalioto asmens ir valstybės tarnautojams atstovaujančios valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje veikiančios valstybės tarnautojų profesinės sąjungos ir kuriame nustatomi valstybės ar savivaldybės institucijos ar įstaigos valstybės tarnautojų tarnybos (darbo) ir kitos socialinės ir ekonominės sąlygos.

II SKYRIUS

VALSTYBĖS TARNAUTOJŲ PAREIGYBĖS

7 straipsnis. Valstybės tarnautojų pareigybių grupės ir pareiginių algų koeficientai

1. Valstybės tarnautojų pareigybės skirstomos į 10 grupių, nurodytų šio įstatymo 1 priede. Aukščiausia yra 1 grupė, žemiausia – 10 grupė.

2. Valstybės tarnautojų pareiginių algų koeficientai ar jų intervalai, priskirti valstybės tarnautojų pareigybių grupėms, pateikiami šio įstatymo 1 priede. Valstybės tarnautojų pareiginių algų koeficientai nustatomi, atsižvelgiant į grupę, kuriai priskirta valstybės ar savivaldybės institucija ar įstaiga. Kriterijai, kuriais vadovaujantis valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos skirstomos į grupes, nustatyti šio įstatymo 2 priede.

3. Seimas, atsižvelgdamas į šio įstatymo 2 priede nustatytus kriterijus, tvirtina Seimo, Seimo kanceliarijos ir Seimui atskaitingų institucijų, Respublikos Prezidento kanceliarijos ir Respublikos Prezidentui atskaitingų institucijų, Nacionalinės teismų administracijos, teismų, prokuratūros bei savivaldybių institucijų ir įstaigų sąrašą pagal grupes. Vyriausybė, atsižvelgdama į šio įstatymo 2 priede nustatytus kriterijus, tvirtina šioje dalyje nenurodytų valstybės institucijų ir įstaigų sąrašą pagal grupes.

8 straipsnis. Valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartį ir gaunančių darbo užmokestį iš valstybės biudžeto ir valstybės pinigų fondų, skaičius bei pareigybių aprašymai ir sąrašai

1. Didžiausią leistiną valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis ir gaunančių darbo užmokestį iš valstybės biudžeto ir valstybės pinigų fondų (išskyrus darbuotojus, dirbančius pagal darbo sutartis ir gaunančius darbo užmokestį iš Europos Sąjungos struktūrinių, kitos Europos Sąjungos finansinės paramos ir tarptautinės finansinės paramos lėšų (išskyrus techninės paramos lėšas) (toliau – darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis), pareigybių skaičių tvirtina: Seimo valdyba – Seimo kanceliarijoje ir Seimui atskaitingose institucijose; Respublikos Prezidentas ar jo įgaliotas asmuo – Respublikos Prezidento kanceliarijoje ir Respublikos Prezidentui atskaitingose institucijose; Vyriausybė – Vyriausybės kanceliarijoje, ministerijose, Vyriausybės įstaigose, Vyriausybės atstovų tarnybose, ministrų valdymo sritims nepriskirtose valstybės institucijose ir įstaigose ir bendrą didžiausią leistiną valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, pareigybių skaičių atitinkamo ministro valdymo sritims priskirtose įstaigose prie ministerijos bei kitose priskirtose valstybės institucijose ir įstaigose (išskyrus bendrą didžiausią leistiną Lietuvos kariuomenės darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, pareigybių skaičių); ministrai – jų valdymo sritims priskirtose atskirose įstaigose prie ministerijų bei kitose priskirtose valstybės institucijose ir įstaigose. Ministrai, tvirtindami didžiausią leistiną valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, pareigybių skaičių jų valdymo sritims priskirtose atskirose įstaigose prie ministerijų bei kitose priskirtose valstybės institucijose ir įstaigose, negali viršyti Vyriausybės patvirtinto bendro didžiausio leistino valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, pareigybių skaičiaus atitinkamų ministrų valdymo sritims priskirtose įstaigose prie ministerijos bei kitose priskirtose valstybės institucijose ir įstaigose. Didžiausią leistiną valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, pareigybių skaičių savivaldybės institucijose ir įstaigose tvirtina savivaldybės taryba. Nacionalinės teismų administracijos didžiausią leistiną valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, pareigybių skaičių, suderinęs su savininko teises ir pareigas įgyvendinančia institucija, tvirtina Nacionalinės teismų administracijos direktorius.

2. Valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, pareigybių poreikis nustatomas vadovaujantis Vyriausybės patvirtintais kriterijais.

3. Valstybės tarnautojų pareigybės aprašomos ir vertinamos vadovaujantis Vyriausybės tvirtinama Valstybės tarnautojų pareigybių aprašymo ir vertinimo metodika.

4. Valstybės tarnautojų pareigybių aprašymus ir pareigybių sąrašus tvirtina:

1) valstybės ir savivaldybių institucijose ir įstaigose – valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų vadovai;

2) teismuose – atitinkamo teismo kancleris;

3) prokuratūros sistemos – generalinis prokuroras;

4) Vyriausybės atstovų, Vyriausybės įgaliotinių ir jų pavaduotojų – Vyriausybė ar jos įgaliotas ministras;

5) savivaldybės administracijos direktoriaus, jo pavaduotojo ir savivaldybės kontrolieriaus – savivaldybės taryba;

6) valstybės institucijų ir įstaigų vadovų – juos į pareigas priimančio asmens arba juos į pareigas paskyrusios kolegialios institucijos vadovas.

5. Valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų valstybės tarnautojų pareigybių sąrašą gali būti tik tos valstybės tarnautojų pareigybės, kurios nurodytos šio įstatymo 1 priede arba nustatytos pagal kitus įstatymus. Tuo atveju, kai pareigybės pavadinimas nustatomas pagal kitus įstatymus, valstybės ar savivaldybių institucijos ar įstaigos valstybės tarnautojų pareigybių sąrašą ir valstybės tarnautojo pareigybės aprašyme valstybės tarnautojo pareigybė nurodoma pagal kitą įstatymą.

III SKYRIUS

PRIĖMIMAS Į VALSTYBĖS TARNAUTOJŲ PAREIGAS

9 straipsnis. Priėmimo į valstybės tarnautojų pareigas reikalavimai

1. Asmuo, priimamas į valstybės tarnautojo pareigas, turi atitikti šiuos bendruosius reikalavimus:

1) turėti Lietuvos Respublikos pilietybę;

2) mokėti valstybinę lietuvių kalbą;

3) būti ne jaunesnis kaip 18 metų ir ne vyresnis kaip 65 metų. Reikalavimas būti ne vyresniam kaip 65 metų netaikomas politinio (asmeninio) pasitikėjimo ir pakaitiniams valstybės tarnautojams;

4) turėti aukštąjį universitetinį arba aukštąjį koleginį išsilavinimą.

2. Į valstybės tarnautojo pareigas negali būti priimtas asmuo:

1) jeigu iš Korupcijos prevencijos įstatymo nustatytais atvejais ir tvarka pateiktos informacijos, iš šio įstatymo 53 straipsnyje nurodyto registro gautos informacijos apie asmenis, atleistus iš valstybės tarnautojo pareigų už šiurkštų tarnybinių nusižengimų ar pripažintus padariusiais tarnybinių nusižengimų, už kurių jiems turėtų būti skirta tarnybinė nuobauda – atleidimas iš pareigų, iš asmens, siekiančio tapti valstybės tarnautoju, užpildytos deklaracijos ar

kitų duomenų paaiškėja, kad asmuo neatitinka nepriekaištingos reputacijos reikalavimų;

2) kurio teisę eiti valstybės tarnautojo pareigas yra atėmęs teismas;

3) kurio sutuoktinis, partneris, sugyventinis, jeigu jis nurodytas valstybės tarnautojo viešųjų ir privačių interesų deklaracijoje (toliau – sugyventinis), artimasis giminaitis ar svainystės ryšiais susijęs asmuo eina valstybės tarnautojo pareigas valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje, jeigu jie pagal pareigas būtų susiję tiesioginio pavaldumo santykiais;

4) įstatymų nustatyta tvarka pripažintas neveiksniu su valstybės tarnautojo atliekamomis funkcijomis susijusioje srityje;

5) kitų įstatymų nustatytais atvejais.

3. Asmuo, siekiantis tapti valstybės tarnautoju, turi užpildyti Vyriausybės patvirtintos formos deklaraciją, kurioje būtų pateikti duomenys dėl jo atitikties nepriekaištingos reputacijos reikalavimams. Jeigu nustatoma, kad asmuo, siekiantis tapti valstybės tarnautoju, ar valstybės tarnautojas nuslėpė ar pateikė tikrovės neatitinkančius duomenis dėl jo atitikties nepriekaištingos reputacijos reikalavimams, asmuo, siekiantis tapti valstybės tarnautoju, į valstybės tarnautojo pareigas nepriimamas, o valstybės tarnautojas atleidžiamas iš valstybės tarnautojo pareigų.

4. Į valstybės tarnautojo pareigas priimami asmenys turi atitikti specialiuosius reikalavimus, nustatytus teisės aktuose ar pareigybės aprašyme. Pareigybės aprašyme negali būti nustatyti tokie specialieji reikalavimai, kurie nebūtini pareigybės aprašyme nustatytoms funkcijoms atlikti. Į karjeros valstybės tarnautojo pareigas priimamam asmeniui nėra privalomas reikalavimas turėti valstybės tarnybos stažą, išskyrus įstatymų nustatytus atvejus.

5. Jeigu valstybės tarnautojo pareigybės aprašyme yra nustatytas specialusis reikalavimas atitikti reikalavimus, būtinus išduodant leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, ar reikalavimus, būtinus suteikiant teisę dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, kandidatūra patikrinama iki asmens priėmimo į valstybės tarnautojo pareigas. Į valstybės tarnautojo pareigas asmuo yra priimamas, kai teisės aktų nustatyta tvarka priimamas sprendimas, kad šiam asmeniui gali būti išduotas leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija arba suteikta teisė dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“.

10 straipsnis. Priėmimas į valstybės tarnautojų pareigas

1. Į karjeros valstybės tarnautojo pareigas priima:

- 1) valstybės ir savivaldybių institucijose ir įstaigose – tų institucijų ir įstaigų vadovai;
- 2) Vyriausybės atstovą Europos Žmogaus Teisių Teisme – Vyriausybė;
- 3) teismuose – atitinkamo teismo kancleris, o teismo kanclerį – teismo pirmininkas.

2. Į įstaigų vadovų pareigas priima:

1) Seimui atskaitingose institucijose ir įstaigose – įstatymų įgalios institucijos ir įgalioti asmenys;

2) Respublikos Prezidento kanceliarijos kanclerį – Respublikos Prezidentas, Vyriausybės kanclerį – Ministras Pirmininkas;

3) Vyriausybės atstovą – Vyriausybė;

4) Vyriausybės įstaigų vadovus – Vyriausybė;

5) Nacionalinės teismų administracijos direktorių – įstatymo įgaliojama institucija ar asmuo;

6) valstybės institucijose ir įstaigose – aukštesnių pagal pavaldumą valstybės institucijų ir įstaigų vadovai;

7) savivaldybės administracijos direktorių (direktoriaus pavaduotoją) ir savivaldybės kontrolierių – savivaldybės taryba.

3. Į politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojų pareigas priima:

1) Seimo Pirmininko politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojus – Seimo Pirmininkas ar jo įgaliojamas Seimo kancleris šio įstatymo 13 straipsnyje nustatyta tvarka;

2) kitus Seimo politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojus – Seimo kancleris šio įstatymo 13 straipsnyje nustatyta tvarka;

3) Respublikos Prezidento kanceliarijoje – Respublikos Prezidentas ar jo įgaliojamas asmuo;

4) Ministro Pirmininko politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojus – Ministras Pirmininkas ar jo įgaliojamas asmuo;

5) ministerijoje – ministras;

6) Vyriausybės įgaliotinį ir jo pavaduotoją – Vyriausybė;

7) savivaldybės institucijoje – savivaldybės meras.

4. Jeigu kiti įstatymai (išskyrus Seimo statute, Lietuvos Respublikos Prezidento įstatyme ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatyme nustatytas šių institucijų kanclerių priėmimo į pareigas sąlygas, Korupcijos prevencijos įstatymą, Lietuvos Respublikos valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymą ir Vietos savivaldos įstatymą, Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymą, Lietuvos Respublikos laikino tiesioginio valdymo savivaldybės teritorijoje įstatyme nustatytas įstaigos vadovų priėmimo į pareigas sąlygas) nustato kitokias priėmimo į valstybės tarnautojo pareigas sąlygas, taikomos šio įstatymo nuostatos.

5. Su valstybės tarnautojais darbo sutartys nesudaromos.

11 straipsnis. Konkursas ir jo rezultatai

1. Pagal valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų poreikį konkursus į įstaigų vadovų ir karjeros valstybės tarnautojų bei atrankas į pakaitinių valstybės tarnautojų pareigas

Vyriausybės nustatyta tvarka pagal patvirtintus ir viešai paskelbtus vertinimo metodus ir kriterijus centralizuotai organizuoja Vyriausybės įgaliota įstaiga.

2. Į įstaigos vadovo, įstaigos vadovo pavaduotojo ir įstaigos padalinio vadovo pareigas priimančiam asmeniui Vyriausybės įgaliota įstaiga atrenka 2 geriausiai centralizuotame konkurse įvertintus pretendentes.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1789](#), 2018-12-18, paskelbta TAR 2018-12-21, i. k. 2018-21118

3. Į pareigas priimančio asmens priima galutinį sprendimą, kurį iš šio straipsnio 2 dalyje nurodytų pretendentių priimti į valstybės tarnautojo pareigas.

4. Vyriausybės įgaliota įstaiga atrenka valstybės tarnautojus į šio straipsnio 2 dalyje nenurodytas valstybės tarnautojų pareigas.

5. Valstybės ar savivaldybės institucijos ar įstaigos į pareigas priimančio asmens ir (ar) jo įgalioti asmenys dalyvauja centralizuoto konkurso procedūrose.

6. Vyriausybės nustatyta tvarka konkurso metu stebėtojo teisėmis gali dalyvauti valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje veikiančios profesinės sąjungos ar darbo tarybos atstovai bei kiti visuomenės atstovai.

12 straipsnis. Priėmimas į karjeros valstybės tarnautojų pareigas

1. Į karjeros valstybės tarnautojo pareigas priimama:

- 1) konkurso būdu;
- 2) be konkurso.

2. Konkurse gali dalyvauti asmenys, atitinkantys šio įstatymo 4 ir 9 straipsniuose nustatytus reikalavimus. Konkurso metu tikrinamas asmens tinkamumas eiti karjeros valstybės tarnautojo pareigas, įvertinamos asmens turimos kompetencijos ir gebėjimai atlikti karjeros valstybės tarnautojo pareigybes aprašyme nurodytas funkcijas.

3. Konkursas į laisvas karjeros valstybės tarnautojo pareigas tuo atveju, jeigu į šias pareigas valstybės tarnautojas nebuvo priimtas kitu šiame įstatyme nustatytu būdu, turi būti paskelbtas ne vėliau kaip per 6 mėnesius nuo valstybės tarnautojo pareigų atsilaisvinimo ar per 3 mėnesius nuo naujos pareigybės įsteigimo.

4. Be konkurso į karjeros valstybės tarnautojo pareigas gali būti priimama šio įstatymo 17 straipsnio 2, 3, 4 ir 5 dalyse nurodytais atvejais ir tvarka.

13 straipsnis. Priėmimas į politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojų pareigas

1. Į politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojų pareigas priimama be

konkurso valstybės politiko ar kolegialios valstybės institucijos pasirinkimu.

2. Asmenų, pasirinktų į politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojų pareigas, atitiktį šio įstatymo 4 ir 9 straipsniuose nustatytiems reikalavimams, privalo užtikrinti valstybės politikas, kurio pasitikėjimo pagrindu priimamas valstybės tarnautojas, arba kolegialios valstybės institucijos, kurios pasitikėjimo pagrindu priimamas valstybės tarnautojas, vadovas.

3. Vykdydamas šio straipsnio 2 dalyje nustatytą pareigą, valstybės politikas ar kolegialios valstybės institucijos vadovas naudojasi šio įstatymo 4 straipsnio 4 dalyje numatyta teise.

14 straipsnis. Priėmimas į įstaigų vadovų pareigas

1. Į įstaigų vadovų pareigas priimama 5 metų kadencijai konkurso būdu arba įstatymų nustatytais atvejais be konkurso. Asmuo negali eiti tos pačios valstybės ar savivaldybės institucijos ar įstaigos vadovo pareigas daugiau kaip dvi kadencijas iš eilės, jeigu kituose įstatymuose nenustatyta kitaip. Įstatymų nustatytais atvejais į įstaigų vadovų pareigas priimama politinio (asmeninio) pasitikėjimo pagrindu.

2. Konkurse gali dalyvauti asmenys, atitinkantys šio įstatymo 4 ir 9 straipsniuose nustatytus reikalavimus. Konkurso metu tikrinamas asmens tinkamumas eiti įstaigos vadovo pareigas, įvertinamos asmens turimos kompetencijos ir gebėjimai atlikti įstaigos vadovo pareigybės aprašyme nurodytas funkcijas.

3. Konkursas į įstaigos vadovo pareigas skelbiamas ne vėliau kaip likus 6 mėnesiams iki įstaigos vadovo kadencijos pabaigos. Konkursas turi būti baigtas ir jo rezultatai skelbiami ne vėliau kaip likus vienam mėnesiui iki įstaigos vadovo kadencijos pabaigos.

4. Tais atvejais, kai įstaigos vadovo pareigos lieka laisvos nepasibaigus įstaigos vadovo kadencijai arba įsteigus naują pareigybę, konkursas į įstaigos vadovo pareigas skelbiamas ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo pareigų atsilaisvinimo ar naujos pareigybės įsteigimo dienos. Konkursas turi būti baigtas ir jo rezultatai paskelbti ne vėliau kaip per 2 mėnesius nuo konkurso paskelbimo dienos.

5. Be konkurso į įstaigos vadovo (išskyrus įstaigos vadovą, priimamą į pareigas politinio (asmeninio) pasitikėjimo pagrindu) pareigas gali būti priimama šio įstatymo 17 straipsnio 2, 3 ir 5 dalyse nurodytais atvejais ir tvarka.

15 straipsnis. Pakaitinių valstybės tarnautojų priėmimas

1. Pakaitiniai valstybės tarnautojai priimami į pareigas po konkurso į karjeros valstybės tarnautojo pareigas paskelbimo, iki šio įstatymo nustatyta tvarka į jas bus priimtas karjeros valstybės tarnautojas, bet ne ilgesniam negu 3 mėnesių laikotarpiui, taip pat į laikinai negalinčio eiti pareigų karjeros arba politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojo

pareigas, iki sugrįžta arba atleidžiamas negalėjęs eiti pareigų karjeros arba politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojas. Asmuo priimamas į pakaitinio valstybės tarnautojo pareigas turi atitikti šio įstatymo 4 ir 9 straipsniuose nustatytus reikalavimus.

2. Asmenys į pakaitinių karjeros valstybės tarnautojų pareigas, išskyrus pakaitinį valstybės tarnautoją, priimamą į pareigas, iki šio įstatymo nustatyta tvarka į jas bus priimtas karjeros valstybės tarnautojas, bet ne ilgesniam negu 3 mėnesių laikotarpiui, priimami iš asmenų, turinčių teisę atkurti karjeros valstybės tarnautojo ar įstaigos vadovo statusą. Jeigu reikalavimus atitinkančių asmenų, turinčių teisę atkurti karjeros valstybės tarnautojo statusą, nėra, pakaitiniu valstybės tarnautoju gali būti atrenkamas asmuo iš kitų į pretendentų rezervą įtrauktų asmenų arba atrenkamas kitas asmuo. Toks asmuo į pakaitinio karjeros valstybės tarnautojo pareigas priimamas Vyriausybės nustatyta tvarka patikrinus jo gebėjimus atlikti pareigybės aprašyme nustatytas funkcijas.

3. Į pakaitinių karjeros valstybės tarnautojų pareigas priimti asmenys, turintys teisę atkurti karjeros valstybės tarnautojo ar įstaigos vadovo statusą, pasibaigus šio straipsnio 2 dalyje nustatytiems terminams, nepraranda teisės šio įstatymo 12 straipsnio 4 dalyje ir 14 straipsnio 5 dalyje nustatytais atvejais būti priimti į valstybės tarnautojo pareigas. Laikas, kai šie asmenys ėjo pakaitinių valstybės tarnautojų pareigas, neįskaičiuojamas į šio įstatymo 17 straipsnio 2, 3 ir 4 dalyse nustatytus terminus.

4. Asmenys į pakaitinių politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojų pareigas priimami šio įstatymo 13 straipsnyje nustatyta tvarka.

IV SKYRIUS

VALSTYBĖS TARNAUTOJŲ PAREIGOS IR TEISĖS

16 straipsnis. Valstybės tarnautojų pareigos

1. Valstybės tarnautojai privalo:

- 1) laikytis Konstitucijos, įstatymų ir kitų teisės aktų;
- 2) būti lojalūs Lietuvos valstybei ir jos konstitucinei santvarkai;
- 3) gerbti žmogaus teises ir laisves, tarnauti visuomenės interesams;
- 4) tinkamai atlikti pareigybės aprašyme nustatytas funkcijas ir laiku bei kokybiškai atlikti pavedamas užduotis;

5) laikytis šiame įstatyme, kituose teisės aktuose nustatytų valstybės tarnautojų veiklos ir tarnybinės etikos principų ir taisyklių, vengti viešųjų ir privačių interesų konflikto, teisės aktų nustatyta tvarka deklaruoti privačius interesus, nepiktnaudžiauti tarnyba;

6) laikytis valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų vidaus tvarkos taisyklių;

- 7) teisės aktų nustatyta tvarka teikti informaciją apie savo tarnybą;
  - 8) nesinaudoti ir neleisti naudotis tarnybine ar su tarnyba susijusia informacija kitaip, negu nustato įstatymai ar kiti teisės aktai;
  - 9) nesinaudoti valstybės ar savivaldybių nuosavybe ne tarnybinei veiklai;
  - 10) nedalyvauti šio įstatymo 19 straipsnyje nurodytoje su valstybės tarnautojo pareigomis nesuderinamoje veikloje ir nenaudoti tarnybos (darbo) laiko kitiems tikslams, išskyrus kitą darbą, dirbamą turint valstybės tarnautoją į pareigas priėmusio asmens leidimą šio įstatymo 18 straipsnyje nustatyta tvarka, jeigu tai netrukdytų valstybės tarnautojui tinkamai atlikti jo pareigybės aprašyme nustatytas funkcijas, taip pat savivaldybės tarybos nario ir profesinės sąjungos atstovo pareigų atlikimą;
  - 11) paaiškėjus duomenų, dėl kurių valstybės tarnautojas nelaikomas nepriekaištingos reputacijos, nedelsdami apie juos informuoti į pareigas priimančią asmenį.
2. Kiti įstatymai gali nustatyti ir kitų valstybės tarnautojų pareigų.

17 straipsnis. Valstybės tarnautojų teisės

1. Valstybės tarnautojai turi teisę:
  - 1) gauti įstatymų nustatytą darbo užmokestį, taip pat gauti įstatymų ir kitų teisės aktų pagrindu nustatytą atlyginimą:
    - a) už darbą visų lygių rinkimų, referendumo komisijose ir kitose komisijose (tarybose);
    - b) už darbą atliekant savivaldybės tarybos nario pareigas ne tarnybos (darbo) metu arba tarnybos (darbo) laiku;
    - c) už dalyvavimą Europos Sąjungos, tarptautinių organizacijų, užsienio valstybių, Lietuvos arba bendrai finansuojamuose paramos teikimo ir (arba) Lietuvos vystomojo bendradarbiavimo projektuose, kuriuose vykdoma su valstybės arba savivaldybės institucijos ar įstaigos misija ir tikslais susijusi veikla, jeigu už tą darbo laiką neturi būti mokamas valstybės tarnautojo darbo užmokestis iš valstybės ar savivaldybių biudžeto lėšų;
    - d) kitą teisės aktų nustatyta tvarka mokamą atlyginimą;
  - 2) į šio ir kitų įstatymų nustatytas atostogas;
  - 3) į socialinio draudimo pensiją, šio įstatymo ir kitų teisės aktų nustatytas socialines ir kitas garantijas;
  - 4) streikuoti, išskyrus valstybės tarnautojus, einančius valstybės ar savivaldybės institucijos ar įstaigos padalinio vadovo ar aukštesnės pareigas;
  - 5) būti profesinių sąjungų, organizacijų ar susivienijimų nariais, taip pat politinių partijų ar organizacijų nariais ne tarnybos (darbo) laiku, išskyrus valstybės tarnautojus, atliekančius

savivaldybės tarybos nario pareigas, dalyvauti politinėje veikloje (taikant šiame įstatyme nustatytus apribojimus);

6) būti atleisti nuo tarnybinių pareigų dalyvauti Seimo, Respublikos Prezidento, Europos Parlamento ar savivaldybių tarybų rinkimuose įstatymų nustatyta tvarka paskelbus juos kandidatais, už tą laikotarpį negaudami darbo užmokesčio;

7) būti paskirti (išrinkti) valstybės įmonių, savivaldybės įmonių, akcinių bendrovių arba uždarytųjų akcinių bendrovių, kurių akcijos ar dalis akcijų, suteikiančių daugiau kaip 1/2 balsų šių bendrovių visuotiniuose akcininkų susirinkimuose, priklauso valstybei ar savivaldybei nuosavybės teise, kolegialių organų nariais;

8) tobulinti kvalifikaciją valstybės ir savivaldybių biudžetų lėšomis ar kitomis teisėtomis lėšomis;

9) į karjerą valstybės tarnyboje pagal turimą kvalifikaciją;

10) į saugias ir sveikatai nekenksmingas darbo sąlygas ir būti aprūpinti kokybiška darbo įranga ir priemonėmis, o naudodami asmeninę įrangą ir priemones, – į kompensaciją už jų naudojimą.

2. Teisę atkurti karjeros valstybės tarnautojo statusą – Vyriausybės nustatyta tvarka grįžti į eitas arba, jeigu nėra galimybės, kitas lygiavertes ar žemesnes karjeros valstybės tarnautojo pareigas toje pačioje ar kitoje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje – ir teisę atkurti įstaigos vadovo (išskyrus įstaigos vadovą, priimamą į pareigas politinio (asmeninio) pasitikėjimo pagrindu ar įstatymuose nustatytai kadencijai) statusą – Vyriausybės nustatyta tvarka grįžti į eitas arba, jeigu nėra galimybės, kitas lygiavertes ar žemesnes įstaigos vadovo (išskyrus įstaigos vadovą, priimamą į pareigas politinio (asmeninio) pasitikėjimo pagrindu ar įstatymo nustatytai kadencijai) pareigas kitoje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje – turi savo noru iš karjeros valstybės tarnautojo arba įstaigos vadovo pareigų dėl šių priežasčių atsistatydinę asmenys:

1) paskyrimo ar išrinkimo į valstybės politiko, Europos Parlamento nario, Seimo ar Respublikos Prezidento skiriamo valstybės institucijos ar įstaigos vadovo, kito Seimo ar Respublikos Prezidento skiriamo valstybės pareigūno, Seimo ar Respublikos Prezidento skiriamo valstybinės (nuolatinės) komisijos ar tarybos pirmininko, jo pavaduotojo ar nario, taip pat pagal specialų įstatymą įsteigtos komisijos, tarybos, fondo valdybos pirmininko ar nario, politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojo, valstybės tarnautojo statusą turinčio įstaigos vadovo, priimto į pareigas įstatymo nustatytai kadencijai, pareigas, – per 3 mėnesius po paskyrimo (išrinkimo) į šias pareigas laikotarpio pabaigos ar kitaip nutrūkus jų įgaliojimams; tokios teisės neturi asmenys, kurių įgaliojimai eiti šiame punkte nurodytas pareigas nutrūko dėl

priežasčių, susijusių su nepatenkinamais tarnybinės veiklos rezultatais, ar už tarnybinius nusižengimus;

2) darbo viešojo administravimo srityje tarptautinėje organizacijoje ar institucijoje, Europos Sąjungos institucijoje ar įstaigoje, Europos Komisijos ar Tarybos įsteigtoje institucijoje, Europos Komisijos ir Europos Sąjungos valstybių narių bendrai įsteigtoje organizacijoje (konsorciume), civilinėje tarptautinėje operacijoje ar misijoje (toliau – tarptautinė institucija) arba užsienio valstybės institucijoje – per 3 mėnesius nuo darbo tarptautinėje institucijoje arba užsienio valstybės institucijoje pabaigos; tokios teisės neturi asmenys, kurie buvo atleisti iš tarptautinės institucijos arba užsienio valstybės institucijos dėl priežasčių, susijusių su nepatenkinamais tarnybinės veiklos rezultatais, ar už tarnybinius nusižengimus;

3) išvykimo kartu su pagal šį įstatymą ir kitus teisės aktus priimtu, perkeltu, paskirtu arba išrinktu darbui užsienyje sutuoktiniu (išskyrus diplomato statusą turintį sutuoktinį) – per 3 mėnesius po sutuoktinio priėmimo, perkėlimo ar paskyrimo laikotarpio pabaigos arba per 3 mėnesius nuo prašymo atkurti karjeros valstybės tarnautojo arba įstaigos vadovo statusą pateikimo dienos, jeigu toks prašymas pateikiamas nepasibaigus sutuoktinio perkėlimo laikotarpiui.

3. Teisę atkurti karjeros valstybės tarnautojo statusą – Vyriausybės nustatyta tvarka grįžti į eitas arba, jeigu nėra galimybės, kitas lygiavertes karjeros valstybės tarnautojo pareigas toje pačioje ar kitoje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje – ir teisę atkurti įstaigos vadovo (išskyrus įstaigos vadovą, priimamą į pareigas politinio (asmeninio) pasitikėjimo pagrindu ar įstatymuose nustatytai kadencijai) statusą – Vyriausybės nustatyta tvarka grįžti į eitas arba, jeigu nėra galimybės, kitas lygiavertes įstaigos vadovo (išskyrus įstaigos vadovą, priimamą į pareigas politinio (asmeninio) pasitikėjimo pagrindu ar įstatymuose nustatytai kadencijai) pareigas kitoje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje – turi:

1) diplomatų sutuoktiniai, kurie atsistatydino savo noru iš karjeros valstybės tarnautojo arba įstaigos vadovo pareigų dėl išvykimo kartu su sutuoktiniu, paskirtu dirbti užsienyje, – per 3 mėnesius po sutuoktinio perkėlimo laikotarpio pabaigos arba per 3 mėnesius nuo prašymo atkurti karjeros valstybės tarnautojo statusą arba įstaigos vadovo statusą pateikimo dienos, jeigu toks prašymas pateikiamas nepasibaigus sutuoktinio perkėlimo laikotarpiui;

2) asmenys, kurie atsistatydino savo noru iš karjeros valstybės tarnautojo ar įstaigos vadovo pareigų dėl terminuotos diplomato tarnybos sutarties sudarymo pagal Diplomatinės tarnybos įstatymo 28 straipsnio 2, 3 ir 4 dalis, – per 3 mėnesius nuo terminuotos diplomato tarnybos sutarties pabaigos.

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-1789](#), 2018-12-18, paskelbta TAR 2018-12-21, i. k. 2018-21118

4. Jeigu nėra galimybės atkurti įstaigos vadovo statuso šio straipsnio 2 ir 3 dalyse nurodytiems asmenims, turintiems teisę atkurti įstaigos vadovo (išskyrus įstaigos vadovą, priimamą į pareigas politinio (asmeninio) pasitikėjimo pagrindu ar įstatymuose nustatyta kadencijai) statusą, nuo šio straipsnio 2 dalyje nurodytų aplinkybių atsiradimo dienos Vyriausybės nustatyta tvarka 3 mėnesius siūlomos lygiavertės ar žemesnės karjeros valstybės tarnautojo pareigos toje pačioje ar kitoje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje, o nuo šio straipsnio 3 dalyje nurodytų aplinkybių atsiradimo dienos Vyriausybės nustatyta tvarka 3 mėnesius siūlomos lygiavertės karjeros valstybės tarnautojo pareigos toje pačioje ar kitoje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje.

5. Šio straipsnio 2, 3 ir 4 dalyse nurodyti asmenys priimami į valstybės tarnautojo pareigas, jeigu atitinka bendruosius reikalavimus, keliamus asmeniui, priimamam į valstybės tarnautojo pareigas, ir jiems siūlomos pareigybės aprašyme nustatytus specialiuosius reikalavimus. Asmenys, siekiantys atkurti įstaigos vadovo ar karjeros valstybės tarnautojo statusą, gali būti priimti į šias pareigas Vyriausybės nustatyta tvarka valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje, kurioje siūlomos pareigos, patikrinus jų gebėjimus atlikti pareigybės aprašyme nustatytas funkcijas. Šio straipsnio 2, 3 ir 4 dalyse nurodyti asmenys, kurie buvo priimti įstatymų nustatyta kadencijai, pagal šią dalį į pareigas priimami ne ilgiau kaip likusiai kadencijos daliai.

6. Valstybės tarnautojai, kurie yra profesinių sąjungų atstovai, turi teisę dalyvauti sprendžiant valstybės tarnautojų vertinimo, tarnybinių nuobaudų skyrimo klausimus, taip pat dalyvauti profesinių sąjungų organizacinėje veikloje. Tam skiriama iki 16 valandų tarnybos (darbo) laiko per mėnesį ir už šį laiką mokamas darbo užmokestis, tačiau bendras tarnybos (darbo) laiko valandų skaičius per metus negali viršyti 100 valandų. Kolektyvinėse sutartyse gali būti sulygta dėl didesnio tarnybos (darbo) laiko valandų skaičiaus.

7. Pretendentų rezervą, kurį sudaro asmenys, šio straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatyta tvarka turintys teisę atkurti valstybės tarnautojo statusą, nelaimėję centralizuoto konkurso, bet gerai pasirodę pretendentai, pasibaigus priėmimo laikui, atleisti ne mažiau kaip 2 metus nepertraukiamai valstybės tarnautojo pareigas ėję pakaitiniai valstybės tarnautojai ir dėl pareigybės panaikinimo atleisti valstybės tarnautojai, administruoja Vyriausybės įgaliota įstaiga. Į pretendentų rezervą įtraukti asmenys, išskyrus nurodytuosius šio straipsnio 2 ir 3 dalyse, 6 mėnesius nuo šioje dalyje nurodytų aplinkybių atsiradimo momento, turi teisę dalyvauti centralizuotuose konkursuose Vyriausybės nustatyta supaprastinta tvarka. Asmenys, išskyrus nurodytuosius šio straipsnio 2 ir 3 dalyse, į pretendentų rezervą įtraukiami jų pačių prašymu.

8. Kiti įstatymai gali nustatyti ir kitų valstybės tarnautojų teisių.

18 straipsnis. Valstybės tarnautojų teisė dirbti kitą darbą

1. Valstybės tarnautojui leidžiama dirbti įmonėse, įstaigose, organizacijose, nepaisant jų nuosavybės formos, teisinės formos, rūšies bei veiklos pobūdžio, ir gauti už šį darbą darbo užmokestį ar atlyginimą (toliau – dirbti kitą darbą), jeigu tai nesukelia viešųjų ir privačių interesų konflikto valstybės tarnyboje, nesudaro prielaidų valstybės tarnybą panaudoti asmeniniais interesais, nediskredituoja valstybės tarnybos autoriteto, nekliudo asmeniui, einančiam pareigas valstybės tarnyboje, tinkamai atlikti jo pareigybės aprašyme nustatytas funkcijas, taip pat kai tai nėra darbas tose įmonėse, įstaigose, organizacijose, kurių atžvilgiu valstybės tarnautojas turi valdingus įgaliojimus arba kontroliuoja, prižiūri jų veiklą arba priima kokius nors kitus sprendimus dėl tos įmonės, įstaigos ar organizacijos, ir kai nėra kitų aplinkybių, dėl kurių valstybės tarnautojai negali dirbti kito darbo ir gauti už šį darbą darbo užmokestį ar atlyginimą.

2. Sprendimą dėl leidimo valstybės tarnautojui dirbti kitą darbą pagal darbo sutartį priima valstybės tarnautoją į pareigas priimantis asmuo valstybės tarnautojo prašymu. Valstybės tarnautojų prašymai leisti dirbti kitą darbą pagal darbo sutartį nagrinėjami Vyriausybės ar jos įgalios institucijos nustatyta tvarka.

3. Sprendimas dėl leidimo valstybės tarnautojui dirbti kitą darbą pagal darbo sutartį galioja tol, kol asmuo dirba šį darbą. Jeigu toks sprendimas priimtas dėl valstybės tarnautojo kito darbo Europos Sąjungos, tarptautinių organizacijų, užsienio valstybių, Lietuvos arba bendrai finansuojamuose paramos teikimo ir (arba) Lietuvos vystomojo bendradarbiavimo projektuose, leidimas galioja iki projekto pabaigos. Valstybės tarnautoją perkėlus į kitas pareigas, pasikeitus jo pareigybės aprašyme nustatytoms funkcijoms, į pareigas priimantis asmuo, be valstybės tarnautojo atskiro prašymo, įvertina šio straipsnio 1 dalyje nurodytas aplinkybes ir priima sprendimą dėl leidimo valstybės tarnautojui dirbti kitą darbą pagal darbo sutartį.

4. Jeigu atsiranda šio straipsnio 1 dalyje nurodytos aplinkybės, dėl kurių leidimas valstybės tarnautojui dirbti kitą darbą pagal darbo sutartį negalėjo būti išduotas, sprendimą dėl leidimo valstybės tarnautojui dirbti kitą darbą pagal darbo sutartį priėmęs asmuo šį sprendimą atšaukia. Sprendimai dėl leidimo valstybės tarnautojui dirbti kitą darbą pagal darbo sutartį atšaukiami Vyriausybės ar jos įgalios institucijos nustatyta tvarka.

5. Sprendimas neleisti valstybės tarnautojui dirbti kito darbo pagal darbo sutartį, taip pat šio straipsnio 4 dalyje nurodytas sprendimas gali būti skundžiami teismui įstatymų nustatyta tvarka.

19 straipsnis. Su valstybės tarnautojo pareigomis nesuderinama veikla

1. Valstybės tarnautojui draudžiama:

1) užsiimti bet kokia veikla, jeigu tai sukelia viešųjų ir privačių interesų konfliktą valstybės tarnyboje;

2) eiti daugiau negu vienas valstybės tarnautojo pareigas, dirbti pagal darbo sutartį valstybės ir savivaldybės institucijoje ar įstaigoje, kurioje jis eina valstybės tarnautojo pareigas, taip pat gauti iš valstybės ir savivaldybės institucijos ar įstaigos, kurioje jis eina valstybės tarnautojo pareigas, kitų pajamų negu darbo užmokestis ir šiame įstatyme nustatytos išmokos, kompensacijos ir pašalpos. Seimo nario patarėjas ir Seimo nario padėjėjas (toliau – Seimo nario politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojas) gali eiti ne vienas Seimo nario politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojo pareigas pas tą patį Seimo narį ar skirtingus tai pačiai frakcijai priklausančius Seimo narius arba eiti Seimo frakcijos, kuriai priklauso Seimo narys, referento pareigas, bet jo darbo laikas einant visas šias pareigas negali būti ilgesnis kaip 60 valandų per savaitę.

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-1789](#), 2018-12-18, paskelbta TAR 2018-12-21, i. k. 2018-21118

2. Kiti įstatymai gali nustatyti ir kitus su valstybės tarnautojo pareigomis nesuderinamos veiklos atvejus.

20 straipsnis. Valstybės tarnautojų kvalifikacijos tobulinimas ir finansavimas

1. Valstybės tarnautojai turi tobulinti kvalifikaciją. Valstybės tarnautojų kvalifikacijos tobulinimo prioritetus ir tvarką nustato Vyriausybė.

2. Įgyvendinant Vyriausybės nustatytus kvalifikacijos tobulinimo prioritetus arba valstybės ar savivaldybių institucijai ar įstaigai, kurioje valstybės tarnautojas eina pareigas, tikslus ir uždavinius, atsiradus poreikiui valstybės tarnautojui įgyti naujų žinių ar kompetencijų, užtikrinamas valstybės tarnautojų kvalifikacijos tobulinimo finansavimas iš valstybės ar savivaldybių institucijai ar įstaigai skiriamų valstybės biudžeto asignavimų ar kitų teisėtų lėšų. Kitais atvejais, suderinus su į pareigas priimančiu asmeniu, valstybės tarnautojų kvalifikacijos tobulinimas gali būti finansuojamas iš valstybės ar savivaldybių institucijai ar įstaigai skiriamų valstybės biudžeto asignavimų ar kitų teisėtų lėšų ir (arba) valstybės tarnautojo lėšų.

V SKYRIUS

VALSTYBĖS TARNAUTOJŲ KARJERA

21 straipsnis. Karjeros valstybės tarnautojų perkėlimas į kitas valstybės tarnautojų pareigas laimėjus konkursą, perkėlimas į aukštesnės karjeros valstybės tarnautojų pareigas po karjeros valstybės tarnautojų

**vertinimo ir laikinas perkėlimas į kitas valstybės tarnautojų pareigas,
diplomatų laikinas perkėlimas į karjeros valstybės tarnautojų
pareigas**

1. Karjeros valstybės tarnautojas, laimėjęs konkursą į kitas karjeros valstybės tarnautojo pareigas toje pačioje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje ir ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo konkurso rezultatų įsigaliojimo dienos pateikęs prašymą dėl perkėlimo, ne vėliau kaip per 14 kalendorinių dienų nuo jo prašymo perkelti jį į laimėtas pareigas pateikimo dienos perkeliamas į šias pareigas jį į pareigas priimančio asmens sprendimu. Karjeros valstybės tarnautojas, laimėjęs konkursą į įstaigos vadovo pareigas toje pačioje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje, ne vėliau kaip per 14 kalendorinių dienų nuo prašymo perkelti jį į laimėtas pareigas pateikimo įstaigos vadovą į pareigas priimančiam asmeniui dienos šio asmens sprendimu perkeliamas į laimėtas pareigas.

2. Karjeros valstybės tarnautoją, laimėjusį konkursą į kitas valstybės tarnautojo pareigas kitoje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje, į pareigas priima šioje institucijoje ar įstaigoje į pareigas priimantis asmuo, gavęs valstybės ar savivaldybės institucijos ar įstaigos, kurioje karjeros valstybės tarnautojas ėjo pareigas, sprendimą dėl valstybės tarnautojo perkėlimo į valstybės ar savivaldybės instituciją ar įstaigą, kurioje valstybės tarnautojas laimėjo konkursą. Šioje dalyje nurodytas sprendimas valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje, kurioje karjeros valstybės tarnautojas ėjo pareigas, priimamas ne vėliau kaip per 14 kalendorinių dienų nuo karjeros valstybės tarnautojo prašymo perkelti jį į laimėtas pareigas šiai institucijai ar įstaigai pateikimo dienos. Tokį prašymą karjeros valstybės tarnautojas turi pateikti ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo konkurso rezultatų įsigaliojimo dienos.

3. Karjeros valstybės tarnautojas su jo rašytiniu sutikimu į specialiojo atašė pareigas perkeliamas Vyriausybės tvirtinamuose Lietuvos Respublikos specialiųjų atašė nuostatuose nustatyta tvarka.

4. Kai yra tarnybinė būtinybė, karjeros valstybės tarnautoją į pareigas priimantis asmuo turi teisę valstybės tarnautoją laikinai perkelti į kitas karjeros valstybės tarnautojo pareigas toje pačioje valstybės ar savivaldybės institucijoje, įstaigoje ar įstaigų sistemos įstaigoje, esančioje toje pačioje arba kitoje gyvenamojoje vietovėje.

5. Karjeros valstybės tarnautoją į pareigas priimantis asmuo turi teisę jį laikinai perkelti į kitas karjeros valstybės tarnautojo pareigas kitoje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje, esančioje toje pačioje arba kitoje gyvenamojoje vietovėje, kai yra tarnybinė būtinybė ir institucijų ar įstaigų vadovai šį klausimą suderina.

6. Kai yra tarnybinė būtinybė, karjeros valstybės tarnautojas gali būti laikinai perkeltas į įstaigos vadovo (išskyrus įstaigos vadovą, priimamą į pareigas politinio (asmeninio)

pasitikėjimo pagrindu) pareigas toje pačioje valstybės ar savivaldybės institucijoje, įstaigoje ar įstaigų sistemos įstaigoje į šias pareigas priimančio asmens sprendimu.

7. Karjeros valstybės tarnautoją laikinai perkelti į kitas pareigas galima tik su jo rašytiniu sutikimu, išskyrus karo padėties, nepaprastosios padėties, ekstremaliųjų įvykių ar ekstremaliųjų situacijų atvejus.

8. Į aukštesnes karjeros valstybės tarnautojo pareigas be konkurso karjeros valstybės tarnautojas, išskyrus kadencijai priimtą valstybės tarnautoją, gali būti perkeltas jį į pareigas priimančio asmens sprendimu tik tuo atveju, kai karjeros valstybės tarnautojo tarnybinė veikla įvertinama labai gerai ir jis atitinka tos pareigybės aprašyme nustatytus specialiuosius reikalavimus.

9. Karjeros valstybės tarnautojas šio straipsnio 1–8 dalyse nurodytais atvejais ir sąlygomis į pareigas, kurių pareigybės aprašyme yra nustatytas specialusis reikalavimas atitikti reikalavimus, būtinus išduodant leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, perkeliamas tik tada, kai yra kompetentingos valstybės institucijos išvada, kad šiam asmeniui gali būti išduotas leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija.

10. Į karjeros valstybės tarnautojo ar įstaigos vadovo (išskyrus įstaigos vadovą, priimamą į pareigas politinio (asmeninio) pasitikėjimo pagrindu), laikinai negalinčio eiti pareigų, pareigas kitas karjeros valstybės tarnautojas gali būti perkeltas, iki grįš negalintis eiti pareigų valstybės tarnautojas. Kitais atvejais laikinai perkeltas į kitas pareigas karjeros valstybės tarnautojas negali būti ilgiau negu vienus metus per penkerius tarnybos metus. Šis reikalavimas netaikomas valstybės tarnautojo laikino perkėlimo, uždraudus jam dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, atvejais. Kadencijai priimtas karjeros valstybės tarnautojas gali būti perkeliamas į kitas karjeros valstybės tarnautojo pareigas ne ilgiau negu iki kadencijos pabaigos.

11. Kai yra tarnybinė būtinybė ir kai institucijų vadovai tokią galimybę suderina, Diplomatinės tarnybos įstatymo nustatyta tvarka ir sąlygomis diplomatas gali būti laikinai perkeltas iš Užsienio reikalų ministerijos į karjeros valstybės tarnautojo pareigas kitoje valstybės institucijoje ar įstaigoje.

12. Kai yra tarnybinė būtinybė ir kai institucijų vadovai tokią galimybę suderina, Lietuvos Respublikos žvalgybos įstatymo nustatyta tvarka ir sąlygomis žvalgybos pareigūnas gali būti laikinai perkeltas iš žvalgybos institucijos į karjeros valstybės tarnautojo pareigas kitoje valstybės ar savivaldybių institucijoje ar įstaigoje.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIII-1823](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2018-12-28, i. k. 2018-21845

13. Kai yra tarnybinė būtinybė ir kai institucijų vadovai tokią galimybę suderina, Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo

nustatyta tvarka ir sąlygomis profesinės karo tarnybos karys gali būti laikinai perkeltas į karjeros valstybės tarnautojo pareigas kitoje valstybės institucijoje ar įstaigoje.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIII-1823](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2018-12-28, i. k. 2018-21845

14. Kai yra tarnybinė būtinybė ir kai institucijų vadovai tokią galimybę suderina, Lietuvos Respublikos vidaus tarnybos statuto nustatyta tvarka ir sąlygomis vidaus tarnybos sistemos pareigūnas gali būti laikinai perkeltas į karjeros valstybės tarnautojo pareigas kitoje valstybės institucijoje ar įstaigoje.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIII-1823](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2018-12-28, i. k. 2018-21845

22 straipsnis. Pakaitinio valstybės tarnautojo perkėlimas į kitas valstybės tarnautojo pareigas laimėjus atranką ar konkursą

1. Pakaitinis valstybės tarnautojas, laimėjęs konkursą į karjeros valstybės tarnautojo pareigas toje pačioje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje, ne vėliau kaip per 14 kalendorinių dienų nuo jo prašymo perkelti jį į laimėtas pareigas pateikimo dienos perkeliamas į šias pareigas jį į pareigas priimančio asmens sprendimu.

2. Pakaitinis valstybės tarnautojas, atrinktas į aukštesnės pakaitinio valstybės tarnautojo pareigas toje pačioje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje, ne vėliau kaip per 14 kalendorinių dienų nuo jo prašymo perkelti jį į šias pareigas pateikimo dienos perkeliamas jį į pareigas priimančio asmens sprendimu.

3. Pakaitinį valstybės tarnautoją, laimėjusį konkursą ar atranką į kitas valstybės tarnautojo pareigas kitoje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje, į pareigas priima šioje institucijoje ar įstaigoje į pareigas priimantis asmuo, gavęs valstybės ar savivaldybės institucijos ar įstaigos, kurioje pakaitinis valstybės tarnautojas ėjo pareigas, sprendimą dėl pakaitinio valstybės tarnautojo perkėlimo į valstybės ar savivaldybės instituciją ar įstaigą, kurioje valstybės tarnautojas laimėjo konkursą ar atranką. Šioje dalyje nurodytas sprendimas valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje, kurioje pakaitinis valstybės tarnautojas ėjo pareigas, priimamas ne vėliau kaip per 14 kalendorinių dienų nuo pakaitinio valstybės tarnautojo prašymo perkelti jį į laimėtas pareigas šiai institucijai ar įstaigai pateikimo dienos.

4. Prašymą perkelti į šio straipsnio 1, 2 ir 3 dalyse nurodytas pareigas pakaitinis valstybės tarnautojas turi pateikti ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo atitinkamo konkurso rezultatų įsigaliojimo dienos.

23 straipsnis. Politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojų perkėlimas į kitas politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojų pareigas

Politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojo ar pakaitinio politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojo rašytiniu prašymu, suderintu su jį pasirinkusiu valstybės politiku ar kolegialia valstybės institucija, jis gali būti perkeltas į kitas politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojo ar pakaitinio politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojo pareigas toje pačioje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje į šias pareigas priimančio asmens sprendimu, jeigu pretendentas atitinka pareigybės aprašyme nustatytus specialiuosius reikalavimus.

24 straipsnis. Valstybės tarnautojo laikinas perkėlimas į kitas valstybės tarnautojo pareigas uždraudus jam dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija

1. Valstybės tarnautojui, kurio pareigybės aprašyme yra nustatytas specialusis reikalavimas atitikti reikalavimus, būtinus išduodant leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, uždraudus dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija ir paslapčių subjekto vadovui ar jo įgaliotam asmeniui nusprendus, kad tas valstybės tarnautojas negali atlikti pavestų funkcijų nesinaudodamas įslaptinta informacija, šis tarnautojas gali būti laikinai perkeltas į kitas valstybės tarnautojo pareigas, kurių pareigybės aprašyme nėra nustatytas specialusis reikalavimas atitikti reikalavimus, būtinus išduodant leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija:

1) karjeros valstybės tarnautojas – į lygiavertes ar žemesnes karjeros valstybės tarnautojo pareigas;

2) politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojas – į lygiavertes ar žemesnes politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojo pareigas;

3) įstaigos vadovas (išskyrus politinio (asmeninio) pasitikėjimo vadovus) – į lygiavertes ar žemesnes karjeros valstybės tarnautojo pareigas.

2. Valstybės tarnautojas gali būti laikinai perkeltas į kitas pareigas, jeigu jis atitinka kitų pareigų pareigybės aprašyme nustatytus specialiuosius reikalavimus.

3. Valstybės tarnautojas gali būti laikinai perkeltas į kitas pareigas toje pačioje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje.

4. Valstybės tarnautojas į kitas pareigas laikinai perkeliamas jį į pareigas priimančio asmens sprendimu.

5. Valstybės tarnautoją laikinai perkelti į kitas pareigas galima tik su jo rašytiniu sutikimu, išskyrus karo padėties, nepaprastosios padėties, ekstremaliųjų įvykių ar ekstremaliųjų situacijų atvejus. Jeigu valstybės tarnautojas raštu nesutinka būti perkeltas į kitas pareigas, jis nušalinamas nuo pareigų šio įstatymo nustatyta tvarka.

6. Valstybės tarnautojas į kitas pareigas laikinai perkeliamas ne ilgesniam kaip Valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo 18 straipsnio 8 dalyje nustatytam asmens kandidatūros tikrinimo laikotarpiui arba šiam laikotarpiui nušalinamas nuo pareigų.

25 straipsnis. Valstybės tarnautojų perkėlimas į kitas pareigas Lietuvos Respublikos diplomatinėse atstovybėse, konsulinėse įstaigose ir atstovybėse prie tarptautinių organizacijų, taip pat į pareigas tarptautinėse ir Europos Sąjungos institucijose ar užsienio valstybių institucijose bei perkėlimas dirbti į specialiąsias misijas

1. Karjeros valstybės tarnautojas su jo rašytiniu sutikimu gali būti perkeltas į kitas pareigas Lietuvos Respublikos diplomatinėse atstovybėse, konsulinėse įstaigose ir atstovybėse prie tarptautinių organizacijų, taip pat perkeltas dirbti į specialiąsias misijas.

2. Karjeros valstybės tarnautojas į šio straipsnio 1 dalyje nurodytas pareigas, kurių pareigybės aprašyme yra nustatytas specialusis reikalavimas atitikti reikalavimus, būtinus išduodant leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, perkeliamas tik tada, kai yra kompetentingos valstybės institucijos išvada, kad šiam asmeniui gali būti išduotas leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija.

3. Atsižvelgiant į delegavimą į tarptautines ir Europos Sąjungos institucijas ar užsienio valstybių institucijas reglamentuojančius teisės aktus, karjeros valstybės tarnautojas su jo rašytiniu sutikimu gali būti laikinai perkeltas į pareigas tarptautinėje ar Europos Sąjungos institucijoje ar užsienio valstybės institucijoje. Pretenduojantys būti laikinai perkelti į šias pareigas valstybės tarnautojai atrenkami Lietuvos Respublikos asmenų delegavimo į tarptautines ir Europos Sąjungos institucijas ar užsienio valstybių institucijas įstatymo ir Vyriausybės nustatyta tvarka.

4. Paprastai pagal šio straipsnio 1 ar 3 dalį perkeltas valstybės tarnautojas kitas pareigas gali eiti ne ilgiau kaip 3 metus, jeigu tarptautinė sutartis ar Europos Sąjungos teisės aktai nenustato kitaip, o perkeltas kadencijai priimtas karjeros valstybės tarnautojas kitas pareigas gali eiti ne ilgiau negu iki kadencijos pabaigos.

5. Karjeros valstybės tarnautojas gali būti perkeltas į kitas pareigas Lietuvos Respublikos diplomatinėse atstovybėse, konsulinėse įstaigose ir atstovybėse prie tarptautinių organizacijų, jeigu jis atitinka pareigybės, į kurią perkeliama, aprašyme nustatytus specialiuosius reikalavimus.

6. Karjeros valstybės tarnautojų perkėlimo į šio straipsnio 1 dalyje nurodytas pareigas ir atšaukimo iš šių pareigų tvarką, socialinių garantijų ir tarnybos užsienyje ypatumus nustato įstatymai.

26 straipsnis. Valstybės tarnautojų tarnybinis kaitumas

1. Kai yra laisvos karjeros valstybės tarnautojo pareigos, karjeros valstybės tarnautojas jo prašymu gali būti perkeltas į kitas lygiavertes ar žemesnes pareigas toje pačioje ar kitoje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje. Gali būti sukeistos dviejų karjeros valstybės tarnautojų lygiavertės pareigos, jeigu jie to prašo. Šios dalies nuostatos netaikomos kadencijai priimtiems karjeros valstybės tarnautojams.

2. Pakaitinis karjeros valstybės tarnautojas, išskyrus pakaitinį karjeros valstybės tarnautoją, priimtą į pareigas, iki šio įstatymo nustatyta tvarka į jas bus priimtas karjeros valstybės tarnautojas, bet ne ilgesniam negu 3 mėnesių laikotarpiui, jo prašymu gali būti perkeltas į kitas lygiavertes ar žemesnes laikinai negalinčio eiti karjeros valstybės tarnautojo pareigų pareigas toje pačioje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje.

3. Valstybės tarnautojas gali būti perkeltas į kitas pareigas šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytais atvejais, jeigu jis atitinka kitų pareigų pareigybės aprašyme nustatytus specialiuosius reikalavimus.

4. Valstybės tarnautojas į šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytas pareigas, kurių pareigybės aprašyme yra nustatytas specialusis reikalavimas atitikti reikalavimus, būtinus išduodant leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, perkeliamas tik tada, kai yra kompetentingos valstybės institucijos išvada, kad šiam asmeniui gali būti išduotas leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija.

5. Valstybės tarnautojo perkėlimo tarnybinio kaitumo būdu į kitas valstybės tarnautojo pareigas tvarką nustato Vyriausybė.

27 straipsnis. Valstybės tarnautojų tarnybinės veiklos vertinimas

1. Vertinama įstaigų vadovų (išskyrus įstaigų vadovus, priimamus į pareigas politinio (asmeninio) pasitikėjimo pagrindu), karjeros valstybės tarnautojų ir pakaitinių valstybės tarnautojų, priimtų į karjeros valstybės tarnautojų pareigas, tarnybinė veikla.

2. Įstaigos vadovo ir karjeros valstybės tarnautojo, einančio valstybės ar savivaldybės institucijos ar įstaigos administracijos ar struktūrinio padalinio vadovo (toliau – įstaigos padalinio vadovas) pareigas, tarnybinės veiklos vertinimo tikslas – kiekvienais metais nustatyta tvarka įvertinti jo kvalifikaciją ir gebėjimus atlikti pareigybės aprašyme nustatytas funkcijas ir pasiektus rezultatus, vykdant atitinkamai jo vadovaujamai valstybės ar savivaldybės institucijai ar įstaigai arba vadovaujamam įstaigos padaliniui suformuluotas užduotis.

3. Karjeros valstybės tarnautojo (išskyrus įstaigos padalinio vadovą) tarnybinės veiklos ir pakaitinio valstybės tarnautojo tarnybinės veiklos vertinimo tikslas – kiekvienais metais

nustatyta tvarka įvertinti jo kvalifikaciją ir gebėjimus atlikti pareigybės aprašyme nustatytas funkcijas ir pasiektus rezultatus, vykdant jiems suformuluotas užduotis.

4. Valstybės tarnautojo tarnybinė veikla vertinama kiekvienais metais, jeigu valstybės tarnautojas ne trumpiau kaip 6 mėnesius per kalendorinius metus eina pareigas toje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje, kurioje yra vertinama jo tarnybinė veikla.

5. Įstaigos vadovo tarnybinę veiklą vertina ši valstybės tarnautoją į pareigas priimančio asmuo, o kai įstaigos vadovą į pareigas priima kolegiali institucija, – šios institucijos vadovas. Karjeros valstybės tarnautojo tarnybinę veiklą ir pakaitinio valstybės tarnautojo tarnybinę veiklą vertina jų tiesioginis vadovas. Valstybės tarnautojas turi teisę kviesti biudžetinės įstaigos darbuotojų atstovavimą įgyvendinančių subjektų atstovą dalyvauti tiesioginio vadovo atliekamame jo vertinime.

6. Įstaigos vadovą į pareigas priimančio asmuo, o kai įstaigos vadovą į pareigas priima kolegiali institucija, – šios institucijos vadovas, tiesioginis karjeros valstybės tarnautojo ar pakaitinio valstybės tarnautojo vadovas (toliau – tiesioginis vadovas) valstybės tarnautojo tarnybinę veiklą įvertina:

- 1) labai gerai;
- 2) gerai;
- 3) nepatenkinamai.

7. Kai valstybės tarnautojo tarnybinė veikla įvertinama gerai, jo teisinė padėtis nesikeičia ir valstybės tarnautojo tarnybinės veiklos vertinimas yra baigiamas, išskyrus atvejus, kai valstybės tarnautojas nesutinka su tiesioginio vadovo tarnybinės veiklos vertinimu.

8. Kai valstybės tarnautojo tarnybinė veikla įvertinama labai gerai, tiesioginio vadovo rašytiniu motyvuotu siūlymu valstybės tarnautoją į pareigas priimančio asmens sprendimu:

1) valstybės tarnautojui gali būti nustatoma didesnė pareiginė alga, taikant ne mažiau kaip 0,5 ir ne daugiau kaip 1,5 didesnį koeficientą, negu jam iki tarnybinės veiklos vertinimo nustatytas pareiginės algos koeficientas, tačiau neviršijant tai pareigybei nustatyto didžiausio koeficiento, arba

2) valstybės tarnautojui gali būti taikomos šio įstatymo 31 straipsnio 2 dalies 1, 2, 3, 4 ir 6 punktuose nustatytos skatinimo priemonės, arba

3) karjeros valstybės tarnautojas, išskyrus kadencijai priimtą valstybės tarnautoją, gali būti perkeliamas į aukštesnes karjeros valstybės tarnautojo pareigas, išskyrus pareigas, kurioms įstatymais yra nustatyta kadencija, toje pačioje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje.

9. Kai valstybės tarnautojo tarnybinė veikla įvertinama nepatenkinamai, tiesioginio vadovo rašytiniu motyvuotu siūlymu valstybės tarnautoją į pareigas priimančio asmens sprendimu:

1) valstybės tarnautojui gali būti nustatoma mažesnė pareigybės pareiginės algos koeficientų intervale esanti pareiginė alga, taikant 0,5 mažesnę koeficientą, negu jam iki tarnybinės veiklos vertinimo nustatytas pareiginės algos koeficientas, tačiau ne mažesnę, negu tai pareigybei nustatytas mažiausias koeficientas, arba

2) valstybės tarnautojas gali būti perkeltas į žemesnes pareigas toje pačioje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje;

3) valstybės tarnautojas gali būti atleistas iš pareigų (išskyrus Vyriausybės ar savivaldybės įstaigų, kurių nepriklausomumas joms atliekant įstatymų nustatytas funkcijas ir priimant sprendimus turi būti užtikrintas vadovaujantis Europos Sąjungos ir nacionalinės teisės aktais, vadovus);

4) valstybės tarnautojas atleidžiamas iš pareigų, pasibaigus jo tarnybinės veiklos gerinimo plano laikotarpiui valstybės tarnautojo tarnybinę veiklą neeilinio vertinimo metu įvertinus nepatenkinamai.

10. Valstybės tarnautojo tarnybinę veiklą įvertinus nepatenkinamai ir nustačius mažesnę pareigybės pareiginės algos koeficientų intervale esančią pareiginę algą gali būti sudaromas ne trumpesnis negu 2 mėnesių ir ne ilgesnis negu 6 mėnesių jo tarnybinės veiklos gerinimo planas.

11. Valstybės tarnautojo tarnybinės veiklos neeilinis vertinimas atliekamas valstybės tarnautoją į pareigas priimančio asmens ar įstaigos vadovą į pareigas priimančio kolegialios institucijos vadovo sprendimu šiais atvejais:

1) tiesioginio vadovo rašytiniu motyvuotu siūlymu, susijusiu su valstybės tarnautojo kvalifikacija ir gebėjimais atlikti pareigybės aprašyme nustatytas funkcijas;

2) valstybės tarnautojo prašymu nustatyti jam didesnę pareigybės pareiginės algos koeficientų intervale esančią pareiginę algą;

3) valstybės tarnautojo prašymu perkelti jį į aukštesnes pareigas;

4) jeigu kasmetinio vertinimo metu valstybės tarnautojo tarnybinė veikla buvo įvertinta nepatenkinamai ir buvo sudarytas jo tarnybinės veiklos rezultatų gerinimo planas.

12. Neeilinis valstybės tarnautojo tarnybinės veiklos vertinimas atliekamas ne dažniau kaip vieną kartą per kalendorinius metus, jeigu nuo valstybės tarnautojo kasmetinio tarnybinės veiklos vertinimo praėjo ne mažiau kaip 6 mėnesiai, išskyrus atvejus, kai yra nustatomas trumpesnis veiklos rezultatų gerinimo plano laikotarpis, arba jeigu valstybės tarnautojas ne trumpiau kaip 6 mėnesius per kalendorinius metus ėjo pareigas toje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje, kurioje yra vertinama jo tarnybinė veikla.

13. Valstybės ir savivaldybių institucijose ir įstaigose sudaromos vertinimo komisijos, kurios į pareigas priimančio asmens prašymu arba valstybės tarnautojo, nesutinkančio su tiesioginio vadovo tarnybinės veiklos vertinimu, kreipimusi, teikia į pareigas priimančiam

asmeniui išvadą dėl valstybės tarnautojų tarnybinės veiklos vertinimo. Ši išvada valstybės tarnautoją į pareigas priimančiam asmeniui nėra privaloma.

14. Vyriausybės įgaliotos įstaigos atstovas į pareigas priimančio asmens arba valstybės tarnautojo prašymu gali būti kviečiamas arba savo iniciatyva dalyvauti valstybės ar savivaldybės institucijos ar įstaigos vertinimo komisijos darbe šios komisijos nario teisėmis. Savivaldybių įstaigų, kurių nepriklausomumas joms atliekant įstatymų nustatytas funkcijas ir priimant sprendimus turi būti užtikrintas vadovaujantis nacionalinės teisės aktais, vadovų vertinimo komisijos darbe šios komisijos nario teisėmis gali būti kviečiamas dalyvauti Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės ir (ar) Lietuvos Respublikos finansų ministerijos atstovas, savivaldybių kontrolieriams atstovaujančių organizacijų atstovas.

15. Jeigu valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje yra įsteigta profesinė sąjunga ir vertinamas valstybės tarnautojas yra profesinės sąjungos narys, vienas vertinimo komisijos narys turi būti šios profesinės sąjungos atstovas. Kitais atvejais vertinimo komisijoje stebėtojų teisėmis dalyvauja darbo tarybos atstovas.

16. Valstybės tarnautojų tarnybinės veiklos vertinimo tvarką nustato Vyriausybė.

VI SKYRIUS

DARBO UŽMOKESTIS

28 straipsnis. Darbo užmokestis

1. Valstybės tarnautojo darbo užmokestį sudaro:

- 1) pareiginė alga;
- 2) priemokos;
- 3) priedas už tarnybos Lietuvos valstybei stažą (toliau – tarnybos stažas);
- 4) mokėjimas už darbą poilsio ir švenčių dienomis, nakties, viršvalandinį darbą ir budėjimą.

2. Už darbą poilsio ir švenčių dienomis, nakties, viršvalandinį darbą ir budėjimą mokama Darbo kodekso nustatyta tvarka. Valstybės tarnautojui už darbą poilsio ir švenčių dienomis, nakties ir viršvalandinį darbą taikomas darbo užmokestis, susidedantis iš valstybės tarnautojui mokamų šio straipsnio 1 dalies 1 ir 3 punktuose numatytų darbo užmokesčio dalių.

3. Valstybės tarnautojui gali būti mokama už dalyvavimą savo ar kitos įstaigos įgyvendinamuose projektuose, taip pat veikloje, atliekamoje pagal įstaigos sudarytas bendradarbiavimo sutartis su tarptautinėmis ar Europos Sąjungos teisės aktais įsteigtomis institucijomis (toliau – veikla pagal bendradarbiavimo sutartis), kurie turi konkrečius ir išmatuojamus tikslus, suderinamus su įstaigos misija ir tikslais, kuriems yra nustatytas

įgyvendinimo terminas ir numatytas atskiras biudžetas. Už dalyvavimą Europos Sąjungos, tarptautinių organizacijų, užsienio valstybių, Lietuvos arba bendrai finansuojamuose paramos teikimo ir (arba) Lietuvos vystomojo bendradarbiavimo projektuose ar veikloje pagal bendradarbiavimo sutartis iš Europos Sąjungos, tarptautinių organizacijų, užsienio valstybių lėšų mokama pagal projektų ar bendradarbiavimo sutartyse nustatytas sąlygas ir įkainius. Kai sąlygos ir įkainiai nėra nustatyti, mokėjimo už dalyvavimą projektinėje veikloje ar veikloje pagal bendradarbiavimo sutartis įkainius nustato įstaigos vadovas, tačiau ne didesnius negu dviguba konkretaus valstybės tarnautojo pareiginė alga. Už laiką, kurį valstybės tarnautojas dalyvauja projektuose ar veikloje pagal bendradarbiavimo sutartis, už kurį mokama, šio straipsnio 1 dalyje nustatytas darbo užmokestis iš valstybės ar savivaldybės biudžeto lėšų valstybės tarnautojui nemokamas.

29 straipsnis. Pareiginė alga

1. Valstybės tarnautojo pareiginė alga nustatoma pagal šio įstatymo 1 priede valstybės tarnautojo pareigybei nustatytą pareiginės algos koeficientą arba iš pareigybei nustatyto pareiginės algos koeficientų intervalo. Jeigu pareiginė alga nustatoma iš pareigybei nustatyto pareiginės algos koeficientų intervalo, pareiginę algą nustato valstybės tarnautoją į pareigas priimančias asmuo.

2. Pareiginės algos koeficiento vienetas yra Lietuvos Respublikos Seimo patvirtintas atitinkamų metų Lietuvos Respublikos valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų, valstybės tarnautojų bei valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų darbuotojų pareiginės algos (atlyginimo) bazinis dydis (toliau – bazinis dydis). Pareiginė alga apskaičiuojama atitinkamą pareiginės algos koeficientą dauginant iš bazinio dydžio. Ateinančių finansinių metų bazinis dydis, atsižvelgiant į praėjusių metų vidutinę metinę infliaciją (skaičiuojant nacionalinį vartotojų kainų indeksą), minimaliosios mėnesinės algos dydį ir kitų vidutinio darbo užmokesčio viešajame sektoriuje dydžiui ir kitimui poveikį turinčių veiksnių įtaką, nustatomas nacionalinėje kolektyvinėje sutartyje. Nacionalinėje kolektyvinėje sutartyje sulygta bazinį dydį tvirtina Seimas iki Seimo pavasario sesijos pabaigos. Jeigu nacionalinė kolektyvinė sutartis nėra sudaryta arba pakeista iki einamųjų metų birželio 1 dienos, ateinančių finansinių metų bazinį dydį Vyriausybės teikimu, įvertindamas ir atsižvelgdamas į šioje dalyje numatytas aplinkybes, tvirtina Seimas iki Seimo pavasario sesijos pabaigos. Tvirtinamas naujas bazinis dydis negali būti mažesnis už esamą bazinį dydį, išskyrus atvejus, kai Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniame įstatyme nustatyta tvarka nustatomos ir paskelbiamos išskirtinės aplinkybės.

3. Prieš skelbiant centralizuotą konkursą ar atranką į valstybės tarnautojo pareigas, pareiginė alga nustatoma iš šio įstatymo 1 priede valstybės tarnautojo pareigybei nustatyto pareiginės algos koeficientų intervalo arba pagal šio įstatymo 1 priede valstybės tarnautojo pareigybei nustatytą pareiginės algos koeficientą. Apie valstybės tarnautojo pareigybei nustatytą pareiginės algos koeficientą viešai paskelbiama Vyriausybės nustatyta tvarka.

4. Kitais atvejais, negu nurodyta šio straipsnio 3 dalyje, valstybės tarnautojui pareiginė alga nustatoma taip:

1) perkeliama į aukštesnes pareigas nustatoma šios pareigybės pareiginės algos koeficientų intervale esanti pareiginė alga, kuri yra nustatoma taikant 0,5 didesnį koeficientą, negu jam iki perkėlimo buvo nustatytas pareiginės algos koeficientas, tačiau ne didesnį negu tai pareigybei nustatytas didžiausias koeficientas ir ne mažesnį negu tai pareigybei nustatytas mažiausias koeficientas;

2) laikinai perkeliama į lygiavertes ar žemesnes pareigas nustatoma jo turėta pareiginė alga;

3) perkeliama arba atkuriančiam statusą į lygiavertes pareigas, nustatoma jo turėta pareiginė alga;

4) perkeliama arba atkuriančiam statusą į žemesnes pareigas nustatoma šios pareigybės pareiginės algos koeficientų intervale esanti pareiginė alga, kuri yra nustatoma taikant 0,5 mažesnį koeficientą, negu jam iki perkėlimo nustatytas pareiginės algos koeficientas, tačiau ne didesnį negu tai pareigybei nustatytas didžiausias koeficientas ir ne mažesnį negu tai pareigybei nustatytas mažiausias koeficientas;

5) valstybės tarnautojo tarnybinę veiklą įvertinus labai gerai arba nepatenkinamai šio įstatymo 27 straipsnio 8 ir 9 dalyse nustatyta tvarka;

6) Seimo nario politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojo pareiginė alga nustatoma iš šiai pareigybei nustatyto pareiginės algos koeficientų intervalo, tačiau visoms Seimo nariui įsteigtomis Seimo nario politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojo pareigybėms nustatytų pareiginių algų koeficientų suma negali viršyti Seimo nariui įsteigtų Seimo nario politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojo pareigybių koeficientų intervalo vidurkių sumos;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-1789](#), 2018-12-18, paskelbta TAR 2018-12-21, i. k. 2018-21118

7) įstaigos vadovui – Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos vadovui nustatomas didžiausias šio įstatymo 1 priede nustatytas pareiginės algos koeficientas iš tai pareigybei nustatyto pareiginės algos koeficientų intervalo.

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XIII-1789](#), 2018-12-18, paskelbta TAR 2018-12-21, i. k. 2018-21118

5. Valstybės tarnautojų, dirbusių ne visas mėnesio darbo dienas ar dirbančių ne visą darbo dieną, pareiginė alga apskaičiuojama taip: pareiginės algos dydis padalijamas iš to mėnesio darbo valandų arba dienų skaičiaus pagal valstybės tarnautojui nustatytą darbo laiko normą ir gautas darbo valandos arba darbo dienos atlygis padauginamas iš valstybės tarnautojo faktiškai dirbtų valandų arba dienų skaičiaus.

30 straipsnis. Priemokos ir priedas už tarnybos stažą

1. Valstybės tarnautojui ne ilgesniam kaip 6 mėnesių per kalendorinius metus laikotarpiui gali būti skiriama viena iš šių priemokų:

1) už pavadavimą, kai raštu pavedama laikinai atlikti ir kito valstybės tarnautojo pareigybei nustatytas funkcijas. Priemokos už pavadavimą dydį nustato valstybės tarnautoją į pareigas priimančias asmuo, tačiau ši priemoka negali būti mažesnė kaip 10 procentų ir didesnė kaip 40 procentų pareiginės algos;

2) už papildomų užduočių, suformuluotų raštu, atlikimą, kai dėl to viršijamas įprastas darbo krūvis arba kai atliekamos pareigybės aprašyme nenumatytos funkcijos. Priemokos už papildomų užduočių atlikimą dydį nustato valstybės tarnautoją į pareigas priimančias asmuo, tačiau ši priemoka negali būti mažesnė kaip 10 procentų ir didesnė kaip 40 procentų pareiginės algos. Kai ši priemoka skiriama už dalyvavimą įgyvendinant Europos Sąjungos struktūrinės, kitos Europos Sąjungos finansinės paramos ir tarptautinės finansinės paramos lėšomis finansuojamus projektus, trunkančius ilgiau negu 6 mėnesius, šioje dalyje nurodytas apribojimas dėl priemokos skyrimo ne ilgesniam kaip 6 mėnesių per kalendorinius metus laikotarpiui netaikomas ir šiame punkte numatyta priemoka gali būti skiriama iki projekto pabaigos.

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-1789](#), 2018-12-18, paskelbta TAR 2018-12-21, i. k. 2018-21118

2. Valstybės tarnautojams priedą už tarnybos stažą sudaro vienas procentas pareiginės algos už kiekvienus tarnybos Lietuvos valstybei metus. Šio priedo suma negali viršyti 30 procentų pareiginės algos.

VII SKYRIUS

VALSTYBĖS TARNAUTOJŲ SKATINIMAS IR ATSAKOMYBĖ

31 straipsnis. Skatinimas ir apdovanojimas

1. Už nepriekaištingą tarnybinių pareigų atlikimą valstybės tarnautojus į pareigas priimančias asmuo, o kai jį į pareigas priima Vyriausybė arba savivaldybės taryba, – atitinkamai

Vyriausybė konkrečios valdymo srities ministro teikimu arba savivaldybės meras gali skatinti šio įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

2. Valstybės tarnautojai skatinami:

- 1) padėka;
- 2) vardine dovana;
- 3) nuo 1 iki 2 pareiginių algų dydžio pinigine išmoka už asmeninį išskirtinį indėlį įgyvendinant įstaigai nustatytus tikslus arba pasiektus rezultatus ir įgyvendintus uždavinius (tačiau ne dažniau kaip 2 kartus per kalendorinius metus);
- 4) suteikiant iki 5 mokamų poilsio dienų (tačiau ne daugiau kaip 10 darbo dienų per metus) arba atitinkamai sutrumpinant darbo laiką;
- 5) vienkartinę pinigine išmoka Vyriausybės nustatyta tvarka;
- 6) finansuojant kvalifikacijos tobulinimą ne didesne kaip valstybės tarnautojo vienos pareiginės algos dydžio suma per metus.

3. Už ypatingus nuopelnus valstybės tarnybai valstybės tarnautojai gali būti teikiami valstybės apdovanojimui gauti.

4. Apie valstybės tarnautojo gautus paskatinius ir valstybės apdovanojimus įrašoma į valstybės tarnautojo asmens bylą.

32 straipsnis. Valstybės tarnautojų atsakomybė

1. Valstybės tarnautojai už tarnybinius nusižengimus traukiami tarnybinėn atsakomybėn. Už valstybės ir savivaldybės institucijai ir įstaigai padarytą materialinę žalą valstybės tarnautojai traukiami materialinėn atsakomybėn.

2. Ginčai dėl valstybės tarnautojų tarnybinės ir materialinės atsakomybės nagrinėjami Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

33 straipsnis. Tarnybinės nuobaudos

1. Už tarnybinius nusižengimus skiriamos šio įstatymo nustatytos tarnybinės nuobaudos.

2. Tarnybinė nuobauda skiriama atsižvelgiant į kaltę, tarnybinio nusižengimo padarymo priežastis, aplinkybes ir padarinius, į valstybės tarnautojo veiklą iki tarnybinio nusižengimo padarymo, tarnybinę atsakomybę lengvinančias ir sunkinančias aplinkybes, į Korupcijos prevencijos įstatymo ar į Kriminalinės žvalgybos įstatymo nustatytais atvejais ir tvarka pateiktą informaciją. Pagal Korupcijos prevencijos įstatymą gauta informacija gali būti panaudota skiriant valstybės tarnautojui tarnybinę nuobaudą tik tuo atveju, kai ši informacija yra išslaptinama teisės aktų nustatyta tvarka.

3. Už tarnybinius nusižengimus valstybės tarnautojui gali būti skiriama viena iš šių tarnybinių nuobaudų:

- 1) pastaba;
- 2) papeikimas;
- 3) griežtas papeikimas;
- 4) atleidimas iš pareigų.

4. Tarnybinė nuobauda – atleidimas iš pareigų gali būti skiriama už šiurkštų tarnybinių nusižengimą, taip pat už kitą tarnybinių nusižengimą, jeigu prieš tai valstybės tarnautojui nors kartą per paskutinius 12 mėnesių buvo taikyta tarnybinė nuobauda – griežtas papeikimas.

5. Šiurkščiu tarnybiniu nusižengimu laikoma:

1) valstybės tarnautojo elgesys, susijęs su tarnybinių pareigų atlikimu, diskredituojantis valstybės tarnybą, menkinantis įstaigos ar paties tarnautojo reputaciją, žeminantis žmogaus orumą, ar kiti veiksmai, tiesiogiai pažeidžiantys žmonių konstitucines teises;

2) valstybės ar tarnybos paslapties atskleidimas;

3) korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos, kaip jos apibrėžtos Korupcijos prevencijos įstatyme, susijusios su tarnybinių pareigų atlikimu, nors už šią veiką valstybės tarnautojas ir nebuvo traukiamas baudžiamojon ar administracinėn atsakomybėn;

4) piktnaudžiavimas tarnyba;

5) šiurkštus Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo reikalavimų pažeidimas;

6) dalyvavimas su valstybės tarnyba nesuderinamoje veikloje;

7) nebuvimas tarnyboje (darbe) vieną ar daugiau darbo dienų be pateisinamos priežasties;

8) buvimas tarnybos (darbo) metu neblaiviam ar apsvaigusiam nuo narkotinių, psichotropinių ar kitų psichiką veikiančių medžiagų, taip pat ne tarnybos (ne darbo) metu viešojoje vietoje, jeigu valstybės tarnautojo elgesys įžeidžia žmogaus orumą ar diskredituoja valstybės ir savivaldybės institucijos ir įstaigos autoritetą;

9) valstybės ar savivaldybės lėšų ir turto apskaitos pažeidimas, turėjęs reikšmingos įtakos valstybės ar savivaldybės institucijos ar įstaigos finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių, konsoliduotųjų ataskaitų rinkinių ir (ar) kitų ataskaitų duomenų teisingumui, ar reikšmingas valstybės ar savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo pažeidimas, nustatytas valstybės kontrolieriaus ar jo pavaduotojo arba savivaldybės kontrolieriaus sprendimu;

10) įsiteisėjusių teismo sprendimų, susijusių su valstybės tarnautojo pareigomis ir jų atlikimu, nevykdymas.

34 straipsnis. Tarnybinių nuobaudų skyrimas

1. Tarnybinė nuobauda turi būti paskirta ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo tarnybinio nusižengimo paaikšėjimo dienos, neįskaitant laiko, kurį valstybės tarnautojas nebuvo darbe dėl ligos, buvo komandiruotėje arba atostogavo, o iškėlus baudžiamąją bylą arba Seimo kontrolieriui atliekant tyrimą, taip pat atliekant tarnybinį ar kitą kompetentingos institucijos patikrinimą, tarnybinio nusižengimo tyrimą šio straipsnio 2 dalies 1 punkte numatytu atveju, – ne vėliau kaip per 2 mėnesius nuo baudžiamosios bylos nutraukimo arba teismo nuosprendžio įsiteisėjimo dienos, Seimo kontrolieriaus pažymos surašymo, tarnybinio ar kito kompetentingos institucijos patikrinimo užbaigimo, motyvuotos išvados apie tyrimo rezultatus šio straipsnio 2 dalies 1 punkte numatytu atveju surašymo dienos. Valstybės tarnautoją į pareigas priimantis asmuo arba, jeigu valstybės tarnautoją į pareigas priima Seimas, Vyriausybė, savivaldybės taryba, – atitinkamai Seimo Pirmininkas, Ministras Pirmininkas, savivaldybės meras pradeda tarnybinio nusižengimo tyrimą savo sprendimu arba kai jie gauna oficialią informaciją apie valstybės tarnautojo tarnybinį nusižengimą. Jeigu įsiteisėjusiame teismo sprendime konstatuota, kad valstybės ar savivaldybės institucija ar įstaiga pažeidė įstatymus ar kitus teisės aktus, šioje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje turi būti pradėtas valstybės tarnautojų, dėl kurių galimos kaltės buvo padaryti įsiteisėjusiame teismo sprendime konstatuoti įstatymų ar kitų teisės aktų pažeidimai, tarnybinio nusižengimo tyrimas. Tarnybinė nuobauda neskiriama, jeigu nuo nusižengimo padarymo dienos praėjo 6 mėnesiai, išskyrus atvejus, kai tarnybinis nusižengimas nustatomas atliekant auditą, piniginių ar kitokių vertybių reviziją (inventorizaciją) arba kai Seimo kontrolierius atlieka tyrimą, taip pat kai atliekamas tarnybinis ar kitas kompetentingos institucijos patikrinimas arba kai yra pažeidžiamos Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo nuostatos. Šiais atvejais tarnybinė nuobauda skiriama ne vėliau kaip per 3 metus nuo nusižengimo padarymo dienos.

2. Tarnybinio nusižengimo tyrimas, gavus oficialią informaciją apie galimą valstybės tarnautojo tarnybinį nusižengimą, pradedamas, o pradėtas tarnybinio nusižengimo tyrimas tęsiamas ir atitinkamas sprendimas dėl tarnybinio nusižengimo padarymo pripažinimo ir tarnybinės nuobaudos skyrimo priimamas taip pat:

1) kai valstybės tarnautojas, dėl kurio galimo tarnybinio nusižengimo gauta oficiali informacija arba dėl kurio pradėtas tarnybinio nusižengimo tyrimas, perkeliamas į valstybės tarnautojo pareigas kitoje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje. Šiuo atveju asmuo, pradėjęs tarnybinio nusižengimo tyrimą, motyvuotą išvadą apie tyrimo rezultatus, kurioje konstatuojama, kad valstybės tarnautojas padarė tarnybinį nusižengimą, ir siūloma jam skirti tarnybinę nuobaudą, Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka perduoda

institucijos ar įstaigos, į kurią perkeltas valstybės tarnautojas, vadovui, šio įstatymo 53 straipsnyje nurodytam registrai ir valstybės tarnautojui, kuris pripažintas padaręs tarnybinį nusižengimą. Sprendimą dėl tarnybinės nuobaudos skyrimo valstybės tarnautojui priima institucijos ar įstaigos, į kurią valstybės tarnautojas yra perkeltas, vadovas, atsižvelgdamas į šio straipsnio 1 dalyje nustatytus reikalavimus;

2) kai valstybės tarnautojas, dėl kurio galimo tarnybinio nusižengimo gauta oficiali informacija arba dėl kurio pradėtas tarnybinio nusižengimo tyrimas, atleidžiamas iš valstybės tarnautojo pareigų. Sprendimą dėl asmens, ėjusio valstybės tarnautojo pareigas, pripažinimo padarius tarnybinį nusižengimą ir tarnybinės nuobaudos, kuri turėtų būti jam skirta, priima tarnybinio nusižengimo tyrimą pradėjęs asmuo, atsižvelgdamas į šio straipsnio 1 dalyje nustatytus reikalavimus. Šis sprendimas Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka perduodamas šio įstatymo 53 straipsnyje nurodytam registrai ir asmeniui, ėjusiam valstybės tarnautojo pareigas.

3. Už vieną tarnybinį nusižengimą galima skirti tik vieną tarnybinę nuobaudą.

4. Kai paaiškėja, kad tarnybinis nusižengimas turi nusikalstamos veikos ar administracinio nusižengimo požymių, tarnybinio nusižengimo tyrimas sustabdomas ir tarnybinio patikrinimo medžiaga perduodama institucijai, kompetentingai tirti ir nagrinėti atitinkamas bylas. Jeigu atsisakoma pradėti ikiteisminį tyrimą ar administracinio nusižengimo teiseną arba asmuo atleidžiamas nuo baudžiamosios arba administracinės atsakomybės, tarnybinio nusižengimo tyrimas tęsiamas ir tarnybinė nuobauda turi būti paskirta šio straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka ir terminais. Kai valstybės tarnautojo veika turi savarankiško tarnybinio nusižengimo požymių, pagal kuriuos akivaizdžiai galima šį tarnybinį nusižengimą atriboti nuo nusikalstamos veikos ar administracinio nusižengimo, tarnybinio nusižengimo tyrimas tęsiamas neatsižvelgiant į baudžiamojo proceso ar administracinio nusižengimo teisenos eigą.

5. Tarnybinę nuobaudą skiria arba sprendimą dėl asmens, ėjusio valstybės tarnautojo pareigas, pripažinimo padarius tarnybinį nusižengimą ir sprendimą dėl tarnybinės nuobaudos, kuri turėtų būti jam skirta, priima valstybės tarnautoją į pareigas priimantis asmuo.

6. Sprendimas dėl tarnybinės nuobaudos skyrimo ar dėl asmens, ėjusio valstybės tarnautojo pareigas, pripažinimo padarius tarnybinį nusižengimą ir tarnybinės nuobaudos, kuri turėtų būti jam skirta, nustatymo gali būti skundžiamas teismui.

7. Sprendimų dėl tarnybinių nuobaudų skyrimo valstybės tarnautojams ir sprendimų dėl asmenų, ėusių valstybės tarnautojo pareigas, pripažinimo padarius tarnybinį nusižengimą ir sprendimų dėl tarnybinių nuobaudų, kurios turėtų būti jiems skirtos, priėmimo tvarką, taip pat šio straipsnio 2 dalyje nurodytų motyvuotų išvadų apie tyrimų rezultatus ir priimtų sprendimų

dėl asmenų, ėjusių valstybės tarnautojo pareigas, pripažinimo padarius tarnybinį nusižengimą perdavimo atitinkamiems asmenims terminus ir tvarką nustato Vyriausybė.

35 straipsnis. Tarnybinę atsakomybę lengvinančios ir sunkinančios aplinkybės

1. Tarnybinę atsakomybę lengvinančios aplinkybės yra šios:
  - 1) valstybės tarnautojas nedelsdamas pats praneša padaręs tarnybinį nusižengimą;
  - 2) valstybės tarnautojas padėjo atskleisti tarnybinį nusižengimą;
  - 3) tarnybinį nusižengimą padaręs valstybės tarnautojas užkirto kelią neigiamoms tarnybinio nusižengimo pasekmėms;
  - 4) tarnybinį nusižengimą padaręs valstybės tarnautojas savo noru atlygino nuostolius ar pašalino padarytą žalą;
  - 5) tarnybinis nusižengimas padarytas dėl psichinės ar fizinės prievartos;
  - 6) tarnybinį nusižengimą padarė nėščia valstybės tarnautoja, jeigu ši aplinkybė turėjo įtakos nusižengimo padarymui;
  - 7) tarnybinis nusižengimas padarytas dėl didelio susijaudinimo, kurį sukėlė neteisėti kito asmens veiksmai.
2. Valstybės tarnautoją į pareigas priimančio asmens gali ir kitas šio straipsnio 1 dalyje nenurodytas aplinkybės pripažinti tarnybinę atsakomybę lengvinančiomis aplinkybėmis.
3. Tarnybinę atsakomybę sunkinančios aplinkybės yra šios:
  - 1) tarnybinis nusižengimas padarytas grupės susitarusių valstybės tarnautojų;
  - 2) tarnybinis nusižengimas padarytas pasinaudojant ekstremaliąja situacija ar jos aplinkybėmis;
  - 3) per vienus metus nuo tarnybinės nuobaudos paskyrimo padarytas kitas tarnybinis nusižengimas;
  - 4) tarnybinis nusižengimas padarytas neblaivaus ar nuo narkotinių, psichotropinių ar kitų psichiką veikiančių medžiagų apsvaigusio valstybės tarnautojo;
  - 5) tarnybinis nusižengimas padarytas dėl savanaudiškų paskatų.
4. Kiti įstatymai gali numatyti ir kitų tarnybinę atsakomybę lengvinančių ir sunkinančių aplinkybių.

36 straipsnis. Tarnybinės nuobaudos išnykimas

1. Valstybės tarnautojas laikomas nebaustu tarnybine nuobauda, kai po tarnybinės nuobaudos paskyrimo datos praėjo vieni metai.
2. Tarnybinė nuobauda ją paskyrusio asmens motyvuotu sprendimu gali būti panaikinta anksčiau, negu sueis šio straipsnio 1 dalyje nustatytas terminas, arba kai valstybės tarnautojas

gauna valstybės apdovanojimą.

37 straipsnis. Atsakomybė už neteisėtą sprendimą neleisti valstybės tarnautojui dirbti kito darbo pagal darbo sutartį arba neteisėtą sprendimą leisti valstybės tarnautojui dirbti kitą darbą

1. Valstybės ar savivaldybės institucija ar įstaiga turi atlyginti valstybės tarnautojui neteisėtu sprendimu neleisti valstybės tarnautojui dirbti kito darbo pagal darbo sutartį padarytą žalą. Žala, atsiradusi dėl šio sprendimo, atlyginama Lietuvos Respublikos civilinio kodekso nustatyta tvarka.

2. Sprendimą priėmusio asmens padarytą žalą atlyginusi valstybės ar savivaldybės institucija ar įstaiga turi regreso teisę reikalauti iš žalą padariusio sprendimą priėmusio asmens tokio dydžio žalos atlyginimo, kiek ji sumokėjo, bet ne daugiau kaip 9 vidutinių jo darbo užmokesčių. Žalos atlyginimas išieškomas iš sprendimą priėmusio asmens darbo užmokesčio ir negali viršyti 20 procentų jam priklausančio per mėnesį mokėti darbo užmokesčio. Ginčus dėl žalos atlyginimo sprendžia teismas.

3. Įstaigos vadovą į pareigas priimančio asmuo turi teisę reikalauti panaikinti neteisėtą sprendimą leisti valstybės tarnautojui dirbti kitą darbą pagal darbo sutartį ir spręsti įstaigos vadovo atsakomybės klausimą.

38 straipsnis. Materialinės atsakomybės sąlygos ir žalos atlyginimo tvarka

1. Valstybės tarnautojas turi atlyginti savo neteisėta kalta veika valstybės ir savivaldybės institucijai ir įstaigai padarytą tiesioginę materialinę žalą.

2. Valstybės tarnautojas atlygina visą šio straipsnio 1 dalyje nurodytą žalą, jeigu ją padarė atlikdamas viešojo administravimo veiklą ir (arba) padėdamas valstybės ar vietos valdžią įgyvendinantiems asmenims vykdyti jiems nustatytas funkcijas, tačiau atlygintinos žalos dydis negali viršyti 6 vidutinių valstybės tarnautojo darbo užmokesčių, išskyrus atvejus, kai žala padaryta tyčia.

3. Valstybės ir savivaldybės institucijai ir įstaigai padarytą žalą valstybės tarnautojas gali atlyginti savo noru.

4. Jeigu valstybės tarnautojas gera valia šalių susitarimu žalos neatlygino natūra ar pinigais, padarytos žalos atlyginimas valstybės tarnautoją į pareigas priimančio asmens, o kai valstybės tarnautoją į pareigas priima Seimas, Vyriausybė ar savivaldybės taryba, – atitinkamai Seimo valdybos, Ministro Pirmininko ar savivaldybės mero sprendimu išskaitomas iš valstybės tarnautojo darbo užmokesčio. Ne teismo tvarka išskaitomas žalos atlyginimas negali viršyti žalą padariusio valstybės tarnautojo vieno mėnesio vidutinio darbo užmokesčio dydžio net ir tuo

atveju, jeigu buvo padaryta didesnė žala. Ne teismo tvarka per mėnesį išskaitoma suma negali viršyti 20 procentų valstybės tarnautojui priklausančio per mėnesį mokėti darbo užmokesčio. Sprendimas dėl žalos atlyginimo turi būti priimtas ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo žalos paaiškėjimo dienos.

5. Pagal šio straipsnio 2 dalį valstybės tarnautojui priklausančios atlyginti žalos dalis, kuri liko neatlyginta po žalos atlyginimo išskaitymo šio straipsnio 4 dalyje nustatyta tvarka, išieškoma pareiškus ieškinį teisme.

6. Valstybės tarnautojas, nesutinkantis su jį į pareigas priimančio asmens, o kai valstybės tarnautoją į pareigas priima Seimas, Vyriausybė ar savivaldybės taryba, – atitinkamai Seimo valdybos, Ministro Pirmininko ar savivaldybės mero sprendimu dėl valstybės ir savivaldybės institucijai ir įstaigai padarytos žalos atlyginimo, turi teisę kreiptis į teismą. Kreipimasis į teismą sustabdo žalos atlyginimo išieškojimą pagal šio straipsnio 4 dalį.

7. Valstybės tarnautojo atleidimas iš valstybės tarnautojo pareigų arba valstybės tarnautojo perkėlimas arba priėmimas į valstybės tarnautojo pareigas kitoje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje neatleidžia jo nuo padarytos dėl jo kaltės žalos atlyginimo.

39 straipsnis. Valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų regreso (atgrėžtinio reikalavimo) teisė į žalą padariusį valstybės tarnautoją

1. Žala, atsiradusi dėl valstybės ir savivaldybės institucijos ir įstaigos neteisėtų veiksmų, atlyginama Civilinio kodekso nustatyta tvarka.

2. Valstybės tarnautojo padarytą žalą atlyginusi valstybės ar savivaldybės institucija ar įstaiga, o kai žala padaryta neteisėtais įstaigos vadovo veiksmais, – įstaigos vadovą į pareigas priimančias asmuo turi regreso tvarka reikalauti iš žalą padariusio valstybės tarnautojo tokio dydžio žalos atlyginimo, kiek ji sumokėjo, bet ne daugiau kaip 9 vidutinių valstybės tarnautojo darbo užmokesčių. Jeigu valstybės tarnautojas žalą padarė tyčia, valstybės ar savivaldybės institucija ar įstaiga į padariusį žalą valstybės tarnautoją turi tokio dydžio regreso teisę, kiek ji sumokėjo žalos atlyginimo. Žala atlyginama šio įstatymo 38 straipsnio 3, 4, 5, 6 ir 7 dalyse nustatyta tvarka.

3. Kolegialios valstybės ar savivaldybės institucijos vadovas ir nariai privalo solidariai atlyginti valstybės ir savivaldybės institucijai ir įstaigai žalą, padarytą dėl kolegialios institucijos sprendimų, priimtų pažeidžiant Lietuvos Respublikos įstatymus ir kitus teisės aktus. Nuo pareigos atlyginti žalą atleidžiami tie asmenys, kurie balsavo prieš tokį sprendimą arba nedalyvavo posėdyje jį priimant. Kolegialios valstybės ar savivaldybės institucijos vadovo ir nario atsistatydinimas ar atšaukimas iš pareigų neatleidžia jų nuo padarytos dėl jų kaltės žalos atlyginimo.

40 straipsnis. Valstybės tarnautojo nušalinimas nuo pareigų

1. Valstybės tarnautojas nuo pareigų privalo būti nušalintas:

1) jeigu valstybės tarnautojas darbo vietoje pasirodė neblaivus ar apsvaigęs nuo narkotinių, psichotropinių ar kitų psichiką veikiančių medžiagų. Šiuo atveju valstybės tarnautojas nušalinamas likusiam tos dienos (pamainos) darbo laikui;

2) jeigu nėra pareigų, į kurias valstybės tarnautojas gali būti perkeltas Valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo nustatyta tvarka jam uždraudus dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, arba valstybės tarnautojas nesutinka būti perkeltas į kitas pareigas. Šiuo atveju valstybės tarnautojas nušalinamas Valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo nustatyta tvarka atliekamo patikrinimo laikotarpiui;

3) jeigu šio straipsnio 3 dalyje nurodyti asmenys gauna informacijos, kad valstybės tarnautojas įtariamas ar kaltinamas padaręs tyčinį sunkų arba labai sunkų nusikaltimą arba įtariamas ar kaltinamas padaręs nusikaltimą arba baudžiamąjį nusižengimą valstybės tarnybai ar viešiesiems interesams. Šiuo atveju valstybės tarnautojas nušalinamas iki baudžiamojo proceso pabaigos;

4) kitų įstatymų nustatytų subjektų sprendimu šių įstatymų nustatytomis sąlygomis ir tvarka.

2. Valstybės tarnautojas nuo pareigų gali būti nušalintas, jeigu:

1) dėl valstybės tarnautojo yra pradėtas tarnybinio nusižengimo tyrimas ar tarnybinis patikrinimas ir valstybės tarnautojas toliau eidamas pareigas trukdo ar siekia paveikti tarnybinio nusižengimo tyrimo ar tarnybinio patikrinimo eigą ar rezultatus. Šiuo atveju valstybės tarnautojas nušalinamas tarnybinio nusižengimo tyrimo ar tarnybinio patikrinimo laikui (į šį terminą neįskaitomas valstybės tarnautojo laikinojo nedarbingumo ar atostogų laikas);

2) tarnybinio nusižengimo tyrimas ar tarnybinis patikrinimas atliekamas dėl veikos, už kurią valstybės tarnautojas gali būti atleistas iš pareigų. Šiuo atveju valstybės tarnautojas nušalinamas tarnybinio nusižengimo tyrimo ar tarnybinio patikrinimo laikui (į šį terminą neįskaitomas valstybės tarnautojo laikinojo nedarbingumo ar atostogų laikas).

3. Valstybės tarnautojas nuo pareigų nušalinamas jį į pareigas priimančio asmens ar jo įgalioto asmens, o kai valstybės tarnautoją į pareigas priima Seimas, Vyriausybė, savivaldybės taryba, – atitinkamai Seimo Pirmininko, Ministro Pirmininko, savivaldybės mero sprendimu.

4. Sprendime nušalinti valstybės tarnautoją nuo pareigų turi būti nurodytas laikotarpis, kuriam valstybės tarnautojas nušalinamas nuo pareigų, nušalinimo priežastys, teisinis pagrindas, sprendimo apskundimo tvarka ir terminai.

41 straipsnis. Valstybės tarnautojo nušalinimo teisinės pasekmės

1. Nušalinimo terminui pasibaigus, valstybės tarnautojas grąžinamas į eitas pareigas, jeigu po nušalinimo nėra pagrindo atleisti jį iš pareigų.

2. Už nušalinimo laikotarpį valstybės tarnautojui darbo užmokestis nemokamas. Valstybės tarnautojas, nuo tarnybos nušalintas nepagrįstai ar nepasitvirtinus aplinkybėmis, lėmusioms nušalinimą, grąžinamas į eitas pareigas ir per 10 darbo dienų, kai valstybės tarnautojas vėl pradėjo eiti pareigas, jam išmokamas darbo užmokestis už laikotarpį, kurį jis buvo nušalintas nuo tarnybos, taip pat delspinigiai, kurių dydį tvirtina Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministras. Delspinigiai nemokami, jeigu valstybės tarnautojui žala atlyginta kitų įstatymų nustatyta tvarka. Delspinigių dydį socialinės apsaugos ir darbo ministras tvirtina kiekvienais metais iki vasario 1 dienos, atsižvelgdamas į Lietuvos statistikos departamento paskelbtą vartotojų kainų indeksą per praėjusius kalendorinius metus (lygindamas praėjusių metų gruodžio mėnesį su užpraeitų metų gruodžio mėnesiu).

3. Sprendimą nušalinti valstybės tarnautoją nuo pareigų priėmusio subjekto reikalavimu nušalintas valstybės tarnautojas grąžina valstybės tarnautojo pažymėjimą, visas jam patikėtas su jo pareigų vykdymu susijusias priemones ir jo žinioje esančius dokumentus.

VIII SKYRIUS

VALSTYBĖS TARNAUTOJŲ ATOSTOGOS IR GARANTIJOS

42 straipsnis. Kasmetinės atostogos

1. Valstybės tarnautojui suteikiamos 22 darbo dienų trukmės kasmetinės minimalios atostogos. Valstybės tarnautojui, vienam auginančiam vaiką (įvaikį) iki 14 metų arba neįgalų vaiką (įvaikį) iki 18 metų, taip pat valstybės tarnautojui, kuris pripažintas neįgaliuoju, suteikiamos 27 darbo dienų trukmės kasmetinės minimalios atostogos.

2. Valstybės tarnautojui už kiekvieną 5 metų tarnybos stažą suteikiamos 3 darbo dienos kasmetinių papildomų atostogų, tačiau bendra kasmetinių atostogų trukmė negali būti ilgesnė kaip 37 darbo dienos.

3. Valstybės tarnautojui už pirmuosius tarnybos metus kasmetinės atostogos paprastai suteikiamos po 6 tarnybos mėnesių toje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje.

43 straipsnis. Atostogos kvalifikacijai tobulinti

1. Valstybės tarnautojui, turinčiam ne trumpesnę kaip 3 mėnesių tarnybos stažą toje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje, jo ir į pareigas jį priimančio asmens susitarimu gali būti suteiktos iki vieno metų trukmės atostogos kvalifikacijai tobulinti. Šiuo

atveju valstybės tarnautojui paliekamos jo eitos pareigos, tačiau jam nustatytas darbo užmokestis nemokamas.

2. Pasinaudoti šiame straipsnyje nurodytomis atostogomis valstybės tarnautojas gali ne dažniau kaip vieną kartą per 5 metus.

44 straipsnis. Atostogos dėl valstybės tarnautojo perkėlimo į kitas pareigas

1. Karjeros valstybės tarnautojui dėl šio įstatymo 21 straipsnyje (išskyrus šio įstatymo 21 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatytą perkėlimą) nustatyto perkėlimo į kitas pareigas kitoje gyvenamojoje vietovėje ir dėl šio įstatymo 25 straipsnyje nustatyto perkėlimo į kitas pareigas Lietuvos Respublikos diplomatinėse atstovybėse, konsulinėse įstaigose ir atstovybėse prie tarptautinių organizacijų, dėl perkėlimo dirbti į specialiąsias misijas, taip pat dėl karjeros valstybės tarnautojo laikino perkėlimo dirbti į tarptautinę instituciją ar užsienio valstybės instituciją skiriama iki 5 darbo dienų persikėlimo atostogų. Už šį laikotarpį valstybės tarnautojui mokamas jo vidutinis mėnesinis darbo užmokestis, apskaičiuotas Vyriausybės nustatyta tvarka.

2. Persikėlimo išlaidas, susidariusias dėl šio įstatymo 21 straipsnyje (išskyrus šio įstatymo 21 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatytą perkėlimą) nustatyto perkėlimo į kitas pareigas kitoje gyvenamojoje vietovėje, moka valstybės ar savivaldybės institucija ar įstaiga, į kurią perkeltas valstybės tarnautojas. Persikėlimo išlaidas, susidariusias dėl šio įstatymo 25 straipsnio 1 dalyje nustatyto perkėlimo, moka valstybės ar savivaldybės institucija ar įstaiga, iš kurios perkeliamas valstybės tarnautojas. Persikėlimo išlaidos mokamos Vyriausybės nustatyta tvarka.

45 straipsnis. Nemokamos atostogos

1. Nemokamos atostogos iki 3 mėnesių per vienus darbo metus dėl šeiminių ar kitų aplinkybių gali būti suteikiamos valstybės tarnautoją į pareigas priimančio asmens ir valstybės tarnautojo susitarimu.

2. Darbo kodekse nustatytais pagrindais nemokamos atostogos suteikiamos valstybės tarnautojo prašymu.

46 straipsnis. Atostogos dėl dalyvavimo Europos Sąjungos, tarptautinių organizacijų, užsienio valstybių, Lietuvos arba bendrai finansuojamuose paramos teikimo ir (arba) Lietuvos vystomojo bendradarbiavimo projektuose

1. Valstybės tarnautojui jį į pareigas priimančio asmens ir valstybės tarnautojo susitarimu gali būti suteiktos atostogos dėl dalyvavimo Europos Sąjungos, tarptautinių organizacijų, užsienio valstybių, Lietuvos arba bendrai finansuojamuose paramos teikimo ir (arba) Lietuvos vystomojo bendradarbiavimo projektuose, kuriuose vykdoma su valstybės ar savivaldybės institucijos ar įstaigos misija ir strateginiais tikslais nesusijusi veikla užsienio valstybėje.

2. Šiuo atveju valstybės tarnautojui paliekamos jo eitos pareigos, tačiau jam nustatytas darbo užmokestis nemokamas.

47 straipsnis. Tarnybos stažas

1. Pagal šį įstatymą tarnybos stažą sudaro Lietuvos valstybei ištarnautų nuo 1990 m. kovo 11 d. einant valstybės tarnautojo pareigas, įskaitant šio įstatymo 5 straipsnio 2 ir 3 dalyse, 6 dalies 1, 2, 3, 4, 8, 9 ir 10 punktuose nurodytas pareigas (išskyrus savivaldybės tarybos narius, kurie nebuvo meru ir mero pavaduotoju), metų skaičius. Į tarnybos Lietuvos valstybei stažą taip pat įskaitomas laikotarpis einant Valstybės tarnybos įstatymo 33 straipsnio 3 dalyje (2001 m. rugsėjo 27 d. įstatymo Nr. IX-525 redakcija) nustatytas pareigas. Tarnybos stažas skaičiuojamas nuo valstybės tarnautojo tarnybos (darbo) valstybės ir savivaldybių institucijose ir įstaigose pradžios arba nuo paskyrimo (išrinkimo) į pareigas valstybės tarnyboje šio ir kitų įstatymų nustatyta tvarka dienos. Tarnybos (darbo) ne vienu laikotarpiu einant valstybės tarnautojo pareigas valstybės ir savivaldybių institucijose ir įstaigose stažas sudedamas. Į tarnybos stažą taip pat įskaitomas kasmetinių, nėštumo ir gimdymo atostogų, tėvystės atostogų, atostogų vaikui prižiūrėti, atleidimo nuo tarnybinių pareigų dalyvauti Seimo, Respublikos Prezidento, Europos Parlamento ar savivaldybių tarybų rinkimuose pagal šio įstatymo 17 straipsnio 1 dalies 6 punktą, perkėlimo į pareigas tarptautinėje institucijoje ar užsienio valstybės institucijoje pagal šio įstatymo 25 straipsnio 3 dalį, darbo tarptautinėje institucijoje ar užsienio valstybės institucijoje laikotarpiai, dalyvavimo Europos Sąjungos, tarptautinės organizacijos finansuojamuose projektuose užsienio valstybės institucijoje laikotarpiai, atostogos dėl dalyvavimo Europos Sąjungos, tarptautinių organizacijų, užsienio valstybių, Lietuvos arba bendrai finansuojamuose paramos teikimo ir (arba) Lietuvos vystomojo bendradarbiavimo projektuose, mokymosi atostogos, pagal šio įstatymo 43, 44 ir 45 straipsnius suteiktų atostogų laikas ir ligos išmokos gavimo laikotarpiai. Atsižvelgiant į tarnybos stažą, nustatomi šio įstatymo 30 straipsnio 2 dalyje nurodyto priedo dydis ir šio įstatymo 42 straipsnio 2 dalyje nurodytų kasmetinių papildomų atostogų trukmė.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1789](#), 2018-12-18, paskelbta TAR 2018-12-21, i. k. 2018-21118

2. Laikotarpis, kurį valstybės tarnautojas buvo nušalintas nuo pareigų, į tarnybos stažą neįskaitomas, išskyrus atvejus, kai pripažįstama, kad valstybės tarnautojas buvo nušalintas nepagrįstai, arba kai nepasitvirtina aplinkybės, lėmusios valstybės tarnautojo nušalinimą.

3. Tarnybos stažo skaičiavimo tvarką nustato Vyriausybė.

48 straipsnis. Išeitinės išmokos ir kompensacijos

1. Šio įstatymo 51 straipsnio 1 dalies 12 punkte nurodytais pagrindais atleidžiamam iš pareigų valstybės tarnautojui jo atleidimo iš pareigų dieną išmokama vieno mėnesio jo vidutinio darbo užmokesčio dydžio išeitinė išmoka. Šio įstatymo 51 straipsnio 1 dalies 13 punkte nurodytu pagrindu atleidžiamam iš pareigų valstybės tarnautojui jo atleidimo iš pareigų dieną išmokama 2 mėnesių jo vidutinio darbo užmokesčio dydžio išeitinė išmoka. Šio įstatymo 51 straipsnio 1 dalies 6 punkte nurodytu pagrindu (baigiasi politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautoją į pareigas pasirinkusio valstybės politiko ar kolegialios valstybės institucijos įgaliojimai) atleistam iš pareigų politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojui vieno mėnesio vidutinio darbo užmokesčio dydžio išeitinė išmoka mokama, jeigu jis ėjo pareigas ne mažiau kaip pusę jį į pareigas pasirinkusio valstybės politiko ar kolegialios valstybės institucijos teisės aktuose nustatytos kadencijos trukmės. Ši išeitinė išmoka politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojui išmokama praėjus mėnesiui nuo jo atleidimo iš pareigų dienos. Jeigu iki šios išmokos išmokėjimo asmuo pradėjo eiti valstybės tarnautojo pareigas ar buvo priimtas į darbą valstybės ar savivaldybės įstaigoje, išlaikomoje iš valstybės ar savivaldybės biudžeto, Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto ar iš kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų, valstybės ar savivaldybės įmonėje, viešojoje įstaigoje, kurių savininkė yra valstybė arba savivaldybė, ar Lietuvos banke, išeitinė išmoka mokama tik už laikotarpį iki asmens priėmimo į valstybės tarnautojo pareigas ar priėmimo į darbą valstybės ar savivaldybės įstaigoje, išlaikomoje iš valstybės ar savivaldybės biudžeto, Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto ar iš kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų, valstybės ar savivaldybės įmonėje, viešojoje įstaigoje, kurių savininkė yra valstybė arba savivaldybė, ar Lietuvos banke dienos.

2. Pagal šio įstatymo 51 straipsnio 1 dalies 9 punktą atleidžiamam iš pareigų valstybės tarnautojui išmokama iki pareigybės panaikinimo jo gauto vidutinio darbo užmokesčio dydžio išeitinė išmoka, atsižvelgiant į valstybės tarnautojo tarnybos valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje stažą (į tarnybos stažą valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje taip pat įskaitomas laikas, kurį valstybės tarnautojas šio įstatymo 21, 25 ir 26 straipsniuose nustatytais atvejais buvo perkeltas į kitas pareigas, taip pat šio įstatymo 49 straipsnio 1 dalyje nustatytais atvejais, kai valstybės tarnautojas iki pareigybės panaikinimo buvo perkeltas į kitas pareigas):

- 1) iki vieno mėnesio;
- 2) nuo vieno iki penkerių metų – 2 mėnesių;
- 3) nuo penkerių iki dešimt metų – 3 mėnesių;
- 4) nuo dešimt iki dvidešimt metų – 4 mėnesių;
- 5) daugiau kaip dvidešimt metų – 5 mėnesių.

3. Šio straipsnio 2 dalyje nustatytas išeitines išmokas moka valstybės ar savivaldybės institucija ar įstaiga, kurios vadovas priėmė sprendimą dėl pareigybės panaikinimo. Jeigu pareigybė panaikinama Seimo ar Vyriausybės sprendimu, išeitines išmokas moka įstatymų ar Vyriausybės įgaliota institucija ar įstaiga.

4. Šio straipsnio 2 dalyje nustatyta išeitinė išmoka pradedama mokėti praėjus mėnesiui nuo valstybės tarnautojo atleidimo dienos ir mokama kas mėnesį lygiomis dalimis. Jos mokėjimas nutraukiamas, jeigu asmuo pradeda eiti valstybės tarnautojo pareigas ar priimamas į darbą valstybės ar savivaldybės įstaigoje, išlaikomoje iš valstybės ar savivaldybės biudžeto, Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto ar iš kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų, valstybės ar savivaldybės įmonėje, viešojoje įstaigoje, kurių savininkė yra valstybė arba savivaldybė, ar Lietuvos banke. Jeigu asmuo pradeda eiti valstybės tarnautojo pareigas ne pirmą mėnesio dieną, išeitinė išmoka mokama tik už to mėnesio dienas iki priėmimo į valstybės tarnautojo pareigas ar priėmimo į darbą valstybės ar savivaldybės įstaigoje, išlaikomoje iš valstybės ar savivaldybės biudžeto, Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto ar iš kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų, valstybės ar savivaldybės įmonėje, viešojoje įstaigoje, kurių savininkė yra valstybė arba savivaldybė, ar Lietuvos banke dienos. Asmeniui mirus, išeitinės išmokos dalis, priklausanti asmeniui už tą mėnesį, kurį jis mirė, neišmokėta iki asmens mirties dienos, išmokama įpėdiniui, pateikusiam paveldėjimo dokumentus.

5. Šio įstatymo 51 straipsnio 1 dalyje nurodytais pagrindais atleidžiamam, perkeliama laimėjus konkursą į kitas valstybės tarnautojo pareigas į kitą valstybės ar savivaldybės instituciją ar įstaigą valstybės tarnautojui jo atleidimo (perkėlimo) iš pareigų dieną išmokamos visos jam priklausančios pinigų sumos, išskyrus šio straipsnio 1 dalyje nurodytą išeitinę išmoką, mokamą politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojams, ir šio straipsnio 2 dalyje nurodytą išeitinę išmoką.

6. Šio įstatymo 51 straipsnio 1 dalies 18 punkte nurodytu pagrindu atleidžiamam iš pareigų įstaigos vadovui (išskyrus įstaigos vadovą, priimamą į pareigas politinio (asmeninio) pasitikėjimo pagrindu) ir karjeros valstybės tarnautojui gali būti mokama kompensacija, kuri yra ne didesnė negu šio straipsnio 2 dalyje nurodyta išeitinė išmoka ir kuri išmokama tokiam valstybės tarnautojui jo atleidimo iš pareigų dieną.

7. Valstybės tarnautojams, kurių darbo vieta yra užsienyje, Vyriausybės nustatyta

tvarka mokamos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatytos su jų darbu užsienyje susijusių išlaidų kompensacijos bei kompensacijos valstybės tarnautojų sutuoktiniams ir vaikams (įvaikiams), išvykusiems į užsienį kartu su valstybės tarnautojais, išlaikyti.

49 straipsnis. Kitos garantijos

1. Karjeros valstybės tarnautojas, kurio pareigybė naikinama, su jo sutikimu paskiriamas į kitas lygiavertes karjeros valstybės tarnautojo pareigas, o jeigu tokių pareigų nėra ir valstybės tarnautojas sutinka, – į žemesnes pareigas. Jeigu iki pareigybės panaikinimo karjeros valstybės tarnautojas į kitas pareigas nepaskiriamas, jis iš pareigų atleidžiamas. Valstybės tarnautojui apie pareigybės panaikinimą turi būti pranešta raštu ne vėliau kaip prieš vieną mėnesį iki pareigybės panaikinimo. Asmeniui, kuriam iki teisės gauti visą senatvės pensiją liko mažiau kaip 5 metai, šis įspėjimo terminas dvigubinamas, o neįgaliajam, moteriai ir (ar) vyrui, auginantiems vaiką (įvaikį) iki 14 metų, moteriai ir (ar) vyrui, auginantiems neįgalų vaiką (įvaikį) iki 18 metų, asmeniui, kuriam iki teisės gauti visą senatvės pensiją liko mažiau kaip 2 metai, – trigubinamas. Nėščiai moteriai (kai valstybės ar savivaldybės institucija ar įstaiga likviduojama) apie pareigybės panaikinimą turi būti pranešta raštu ne vėliau kaip prieš 4 mėnesius iki pareigybės panaikinimo.

2. Valstybės tarnautojas, žuvęs atlikdamas tarnybines pareigas arba miręs dėl priežasčių, susijusių su tarnybinių pareigų atlikimu, laidojamas valstybės lėšomis. Valstybės tarnautojas pripažįstamas žuvusiu atliekant tarnybines pareigas arba mirusiu dėl priežasčių, susijusių su tarnybinių pareigų atlikimu, jeigu įvykis, kuris buvo valstybės tarnautojo žūties (mirties) priežastis, įvyko jam atliekant jo pareigybės aprašyme nustatytas funkcijas arba dėl šių funkcijų atlikimo, išskyrus atvejus, kai valstybės tarnautojas žuvo (mirė) darydamas tyčinę nusikalstamą veiką ar kitą teisės pažeidimą, taip pat jeigu valstybės tarnautojo žūties (mirties) priežastis buvo apsvaigimas nuo alkoholio, narkotinių, psichotropinių ar toksinių medžiagų arba jeigu valstybės tarnautojas nusižudė dėl priežasčių, nesusijusių su tarnyba. Valstybės tarnautojas pripažįstamas žuvusiu atliekant tarnybines pareigas arba mirusiu dėl priežasčių, susijusių su tarnybinių pareigų atlikimu, Vyriausybės nustatyta tvarka. Valstybės apmokamų laidojimo išlaidų aprašą tvirtina Vyriausybė ar jos įgaliota institucija. Valstybės tarnautojo, kuris žuvo arba mirė užsienyje atlikdamas tarnybines pareigas, palaikų pervežimo į Lietuvą išlaidas apmoka valstybė Vyriausybės nustatyta tvarka. Paramos teikimo valstybės tarnautojui žuvus ar mirus užsienyje dėl priežasčių, nesusijusių su tarnybinių pareigų atlikimu, paramos suteikimo palaikams pervežti į Lietuvą tvarką nustato Vyriausybė. Žuvusio atliekant tarnybines pareigas arba mirusio dėl priežasčių, susijusių su tarnybinių pareigų atlikimu, valstybės tarnautojo (išskyrus valstybės tarnautojus, Vyriausybės nustatyta tvarka apdraustus valstybės

lėšomis) šeimos nariams (sutuoktiniui, partneriui, sugyventiniui, nepilnamečiams vaikams (įvaikiams), iki jiems sukaks 18 metų, taip pat vyresniems vaikams (įvaikiams), jeigu jie mokosi pagal bendrojo ugdymo programą, pagal formaliojo profesinio mokymo programą pirmajai kvalifikacijai įgyti ar studijuoja aukštojoje mokykloje pagal nuolatinės studijų formos programą (įskaitant ir akademinių atostogų laikotarpį), – iki jiems sukaks 24 metai, mirusiojo vaikams (įvaikiams), vyresniems kaip 18 metų, jeigu jie pripažinti neįgaliaisiais (iki 2005 m. liepos 1 d. – invalidais) iki 18 metų, žuvusiojo (mirusiojo) vaikams, gimusiems po jo mirties, tėvui (itėviui), motinai (įmotei) išmokama vienkartinė 9,31 mėnesio jo vidutinio darbo užmokesčio dydžio kompensacija, o žuvusio atliekant tarnybines pareigas arba mirusio dėl priežasčių, susijusių su tarnybinių pareigų atlikimu užsienio valstybėje, kurioje vyksta ginkluotas konfliktas, ar dėl užsienio valstybėje įvykdyto teroro akto, – 77,58 mėnesio jo vidutinio darbo užmokesčio dydžio kompensacija. Valstybės tarnautojui, kuris buvo sužalotas atlikdamas tarnybines pareigas arba susirgo sunkia liga dėl priežasčių, susijusių su tarnybinių pareigų atlikimu užsienio valstybėje, kurioje vyksta ginkluotas konfliktas, ar dėl užsienio valstybėje įvykdyto teroro akto, atsižvelgiant į jo sveikatos sutrikimo laipsnį, Vyriausybės nustatyta tvarka išmokama vienkartinė nuo 23,28 iki 38,79 mėnesio jo vidutinio darbo užmokesčio dydžio kompensacija. Visais atvejais bendra valstybės tarnautojui žuvus atliekant tarnybines pareigas arba mirus dėl priežasčių, susijusių su tarnybinių pareigų atlikimu, išmokamos kompensacijos suma negali viršyti 101 370 eurų. Kompensacija gali būti išmokama dalimis, bet ne ilgiau kaip per 3 metus. Išmokėjusi kompensaciją valstybės ar savivaldybės institucija ar įstaiga įgyja regreso (atgręžtinio reikalavimo) teisę iš žalą padariusių juridinių ir fizinių asmenų. Kompensacija įskaitoma į atlygintinos žalos dydį. Tais atvejais, kai žalos dydis yra mažesnis negu išmokėta kompensacija, valstybės ar savivaldybės institucija ar įstaiga regreso tvarka iš kalto dėl žalos asmens gali reikalauti tos kompensacijos dalies, kuria atlyginta žala. Mirusio, išskyrus žuvusį atliekant tarnybines pareigas arba mirusį dėl priežasčių, susijusių su tarnybinių pareigų atlikimu, valstybės tarnautojo šeimos nariams išmokama vieno mėnesio jo vidutinio darbo užmokesčio dydžio kompensacija. Šios kompensacijos mokamos neatsižvelgiant į kitų įstatymų nustatytas ir išmokėtas išmokas ir pašalpas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1789](#), 2018-12-18, paskelbta TAR 2018-12-21, i. k. 2018-21118

3. Valstybės tarnautojams yra garantuojamos einamos pareigos ir nustatytas darbo užmokestis:

1) kai valstybės tarnautojai yra išsiųsti į tarnybinę komandiruotę, – darbo dienomis komandiruotėje ir komandiruotės metu kelionėje išbūtą laiką;

2) kai valstybės tarnautojai pagal kvietimą ar šaukimą yra išvykę į teismą arba į teisėsaugos ar kontrolės (priežiūros) funkcijas atliekančias institucijas;

3) kai valstybės tarnautojai išvykę karo prievolę administruojančios krašto apsaugos sistemos institucijos nurodymu;

4) kai valstybės tarnautojas atlieka privalomąją karo tarnybą arba alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą, jam garantuojamos tik einamos pareigos;

5) artimųjų giminaičių (tėvų (įtėvių), vaikų (įvaikių), brolių (įbrolių), seserų (įseserių), senelių, vaikų, sutuoktinio, jo tėvų (įtėvių), vaikų (įvaikių), brolių (įbrolių), seserų (įseserių), partnerio, sugyventinio, jo tėvų (įtėvių), vaikų (įvaikių), brolių (įbrolių) ir seserų (įseserių) mirties atveju – iki 3 darbo dienų;

6) donorams – darbo dienomis, kuriomis jie teisės aktų nustatyta tvarka turi būti atleidžiami nuo tarnybos;

7) kai valstybės tarnautojai, gavę tiesioginio vadovo rašytinį (įskaitant gautą elektroninių ryšių priemonėmis) sutikimą, yra išvykę į sveikatos priežiūros įstaigą ir valstybės ar savivaldybės instituciją ar įstaigą, – iki 2 darbo dienų per mėnesį;

8) kai valstybės tarnautojai pagal šio įstatymo 25 straipsnio 3 dalį yra laikinai perkelti į pareigas tarptautinėse institucijose ar užsienio valstybių institucijose. Nustatytas darbo užmokestis valstybės tarnautojui nemokamas, jeigu darbo užmokestį jam moka institucija, įstaiga ar organizacija, į kurią eiti pareigas jis perkeltas;

9) kai valstybės tarnautojas šiame įstatyme numatytais atvejais tobulina kvalifikaciją;

10) kai valstybės tarnautojas neatlygintinai dalijasi specialiomis profesinėmis žiniomis su kitais valstybės tarnautojais ar viešojo sektoriaus darbuotojais.

4. Pagal šio įstatymo 25 straipsnio 1 dalį perkeltiems į kitas pareigas karjeros valstybės tarnautojams garantuojamos eitos arba kitos lygiavertės pareigos toje pačioje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje. Pagal šio įstatymo 25 straipsnio 1 dalį perkeltiems kadencijai priimtiems karjeros valstybės tarnautojams ši garantija taikoma ne ilgiau negu iki kadencijos pabaigos.

5. Eitos pareigos garantuojamos valstybės tarnautojui, kai jis dėl privalomosios karo tarnybos arba alternatyviosios krašto apsaugos tarnybos atlikimo, dėl dalyvavimo Europos Sąjungos, tarptautinės organizacijos finansuojamuose projektuose užsienio valstybės institucijoje (taip pat dėl atostogų dėl dalyvavimo Europos Sąjungos, tarptautinių organizacijų, užsienio valstybių, Lietuvos arba bendrai finansuojamuose paramos teikimo ir (arba) Lietuvos vystomojo bendradarbiavimo projektuose) negali eiti pareigų, taip pat karjeros valstybės tarnautojui, kai jis dėl atostogų kvalifikacijai tobulinti, nėštumo ir gimdymo atostogų ar atostogų vaikui prižiūrėti, dėl laikino perkėlimo į kitas pareigas pagal šio įstatymo 21 straipsnį

negali eiti pareigų. Ši garantija kadencijai priimtam karjeros valstybės tarnautojui taikoma ne ilgiau negu iki kadencijos pabaigos.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1817](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2018-12-28, i. k. 2018-21837

6. Valstybės tarnautojas turi teisę Vyriausybės nustatyta tvarka gauti išmokas už komandiruotės išlaidas.

7. Su įstaigos vadovu ar karjeros valstybės tarnautoju, kuriems sukako 65 metai ir kurie pagal šio įstatymo 51 straipsnio 1 dalies 6 punktą atleidžiami iš pareigų, Vyriausybės nustatyta tvarka gali būti sudaroma terminuota darbo sutartis dėl mentorystės (įgytos patirties perdavimo) ne ilgesniam kaip 2 metų laikotarpiui.

8. Valstybės tarnautojams, kurių materialinė būklė sunki dėl jų pačių ligos, artimųjų giminių, sutuoktinio, partnerio, sugyventinio, jo tėvų, vaikų (įvaikių), brolių (įbrolių) ir seserų (įseserių), taip pat išlaikytinių, kurių globėju ar rūpintoju įstatymų nustatyta tvarka yra paskirtas valstybės tarnautojas, ligos ar mirties, stichinės nelaimės ar turto netekimo, gali būti skiriama iki 5 minimaliųjų mėnesinių algų materialinė pašalpa. Pašalpą skiria valstybės tarnautoją į pareigas priimančias asmuo, o kai valstybės tarnautoją į pareigas priima Vyriausybė ar savivaldybės taryba, – Ministras Pirmininkas, savivaldybės meras iš valstybės ar savivaldybės institucijai ar įstaigai skirtų lėšų. Įstaigos vadovui pašalpa skiriama iš jo vadovaujamai įstaigai skirtų lėšų.

9. Valstybės tarnautojai, kuriuos valstybės ar savivaldybių institucijos ar įstaigos siunčia į užsienio komandiruotę, draudžiami draudimu nuo nelaimingų atsitikimų ir draudimu ligos atvejui. Draudimo išlaidas apmoka valstybės tarnautoją į užsienio komandiruotę siunčianti valstybės ar savivaldybės institucija ar įstaiga iš savo biudžeto lėšų.

10. Kiti įstatymai gali nustatyti ir kitų garantijų.

50 straipsnis. Nuotolinis darbas

1. Nuotolinis darbas yra darbo organizavimo forma arba darbo atlikimo būdas, kai valstybės tarnautojas jam priskirtas funkcijas ar jų dalį visą arba dalį darbo laiko suderinęs su tiesioginiu vadovu Vyriausybės nustatyta tvarka atlieka nuotoliniu būdu, tai yra sulygtoje kitoje, negu darbovietė yra, vietoje, taip pat ir naudodamas informacinės technologijas.

2. Nuotolinio darbo atveju dirbtas laikas apskaičiuojamas įstaigos vadovo nustatyta tvarka. Savo darbo laiką valstybės tarnautojas skirsto savo nuožiūra, nepažeisdamas maksimaliojo darbo ir minimaliojo poilsio laiko reikalavimų.

3. Nuotolinis darbas nesukelia tarnybos stažo apskaičiavimo ar kitų su tarnybos santykiais susijusių ribojimų, neriboja ir nevaržo valstybės tarnautojo teisių.

4. Įstaigos vadovas privalo sudaryti sąlygas nuotolinį darbą dirbantiems valstybės tarnautojams bendradarbiauti su kitais įstaigos valstybės tarnautojais ir darbuotojais, gauti funkcijoms atlikti reikalingą informaciją.

IX SKYRIUS

VALSTYBĖS TARNAUTOJŲ ATLEIDIMAS IŠ PAREIGŲ

51 straipsnis. Valstybės tarnautojų atleidimas iš pareigų

1. Valstybės tarnautojas atleidžiamas iš pareigų, kai:

1) atsistatydina savo noru;

2) savivaldybės kontrolierius, savivaldybės kontrolieriaus tarnybos valstybės tarnautojas ar savivaldybės administracijos valstybės tarnautojas pradeda eiti tos pačios savivaldybės tarybos nario pareigas arba Vyriausybės atstovas pradeda eiti savivaldybės tarybos nario pareigas;

3) praranda Lietuvos Respublikos pilietybę;

4) per įstatyme nustatytą terminą neįgyja einamoms pareigoms būtino išsilavinimo;

5) įstatymų nustatytais atvejais pasibaigia įstaigos vadovo ar karjeros valstybės tarnautojo kadencija;

6) pasibaigia pakaitinio valstybės tarnautojo priėmimo laikas arba valstybės tarnautojui sukanka 65 metai, arba baigiasi politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautoją į pareigas pasirinkusio valstybės politiko ar kolegialios valstybės institucijos įgaliojimai;

7) politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojas ar politinio (asmeninio) pasitikėjimo pagrindu priimtas įstaigos vadovas praranda į pareigas jį pasirinkusio valstybės politiko ar kolegialios valstybės ar savivaldybės institucijos pasitikėjimą arba kai pasibaigia jo paskyrimo į pareigas terminas;

8) paaiškėja, kad stodamas į valstybės tarnybą jis pateikė suklastotus dokumentus arba nuslėpė ar pateikė tikrovės neatitinkančius duomenis, dėl kurių negalėjo būti priimtas į valstybės tarnautojo pareigas;

9) valstybės tarnautojo pareigybė panaikinama;

10) po valstybės tarnautojo vertinimo priimamas sprendimas atleisti valstybės tarnautoją iš pareigų (išskyrus Vyriausybės ir savivaldybių įstaigų, kurių nepriklausomumas joms atliekant įstatymų nustatytas funkcijas ir priimant sprendimus turi būti užtikrintas vadovaujantis Europos Sąjungos ir nacionaliniais teisės aktais, vadovus);

11) valstybės tarnautojas, atleistas iš privalomosios pradinės karo tarnybos arba alternatyviosios krašto apsaugos tarnybos, per ilgesnį negu 2 mėnesių terminą negrįžta į eitas pareigas;

12) į tas pareigas teismo sprendimu grąžinamas anksčiau jas ėjęs valstybės tarnautojas

arba paaiškėja, kad priimant valstybės tarnautoją į pareigas buvo pažeisti šio įstatymo reikalavimai ir šių pažeidimų neįmanoma pašalinti;

13) teisės aktų nustatyta tvarka nustatoma, kad dėl neįgalumo ar netekto darbingumo valstybės tarnautojas negali eiti pareigų;

14) valstybės tarnautojas įstatymų nustatyta tvarka netenka specialios teisės, susijusios su jo tiesioginių pareigų atlikimu;

15) paskirta tarnybinė nuobauda – atleidimas iš pareigų;

16) įsiteisėja teismo nuosprendis, kuriuo jam paskirta bausmė už sunkų ar labai sunkų nusikaltimą, nusikalstamą veiką valstybės tarnybai ir viešiesiems interesams ar korupcinio pobūdžio nusikalstamą veiką arba bausmė, dėl kurios jis negali eiti savo pareigų;

17) iš Korupcijos prevencijos įstatymo nustatytais atvejais ir tvarka pateiktos informacijos, iš šio įstatymo 53 straipsnyje nurodyto registro gautos informacijos apie asmenis, atleistus iš valstybės tarnautojo pareigų už šiurkštų tarnybinį nusižengimą ar pripažintus padariusiais tarnybinį nusižengimą, už kurį jiems turėtų būti skirta tarnybinė nuobauda – atleidimas iš pareigų, iš kitų duomenų paaiškėja, kad valstybės tarnautojas neatitinka nepriekaištingos reputacijos reikalavimų ir dėl to negali toliau eiti valstybės tarnautojo pareigų;

18) sudaromas šalių susitarimas dėl įstaigos vadovo (išskyrus įstaigos vadovą, priimamą į pareigas politinio (asmeninio) pasitikėjimo pagrindu) ar karjeros valstybės tarnautojo atleidimo iš pareigų.

2. Įstaigos vadovas (išskyrus įstaigos vadovą, priimamą į pareigas politinio (asmeninio) pasitikėjimo pagrindu) ar karjeros valstybės tarnautojas gali raštu pateikti pasiūlymą jį į pareigas priimančiam asmeniui, o į pareigas priimančiam asmeniui gali raštu pateikti pasiūlymą įstaigos vadovui (išskyrus įstaigos vadovą, priimamą į pareigas politinio (asmeninio) pasitikėjimo pagrindu) ar karjeros valstybės tarnautojui dėl atleidimo iš pareigų šalių susitarimu. Jeigu šalis, gavusi tokį pasiūlymą, sutinka su pasiūlymu, per 5 darbo dienas turi apie tai pranešti šaliai, pateikusiai tokį pasiūlymą. Jeigu šalis, gavusi pasiūlymą, per 5 darbo dienas nepraneša, kad sutinka su pateiktu pasiūlymu, laikoma, kad pasiūlymas atmestas. Šalims susitarus dėl valstybės tarnautojo atleidimo iš pareigų šalių susitarimu, sudaromas rašytinis susitarimas ir jame nurodoma, nuo kurio laiko valstybės tarnautojas atleidžiamas iš pareigų, susitariama dėl išeitinės išmokos dydžio, dėl nepanaudotų atostogų suteikimo ir gali būti susitariama dėl kitų sąlygų.

3. Politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojas iš pareigų atleidžiamas paskutinę jį į pareigas pasirinkusio valstybės politiko įgaliojimų dieną ar naujai sudarytos kolegialios valstybės institucijos pirmajame posėdyje.

4. Ketinantis atsistatydinti savo noru valstybės tarnautojas privalo apie atsistatydinimą įspėti jį į pareigas priimančią asmenį ne vėliau kaip prieš 14 kalendorinių dienų. Valstybės

tarnautoją į pareigas priimančio asmens sutikimu valstybės tarnautojas gali būti atleistas ir anksčiau. Valstybės tarnautojas atšaukti prašymą dėl atsistatydinimo savo noru turi teisę ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo prašymo pateikimo dienos. Po to jis gali atšaukti prašymą tik jį į pareigas priimančio asmens sutikimu.

5. Valstybės tarnautojas negali būti iš pareigų atleistas laikinojo nedarbingumo laikotarpiu ir atostogų metu, išskyrus šio straipsnio 1 dalies 1, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 13, 14, 16 ir 18 punktuose nurodytus atvejus.

6. Nėščia valstybės tarnautoja, taip pat valstybės tarnautojas, auginantis vaiką (vaikus) ar įvaikį (įvaikius) iki 3 metų, negali būti atleisti iš pareigų šio straipsnio 1 dalies 4, 9 (išskyrus atvejus, kai valstybės ar savivaldybės institucija ar įstaiga likviduojama), 10, 12, 15 ir 18 (išskyrus atvejus, kai valstybės tarnautojas pateikia pasiūlymą jį į pareigas priimančiam asmeniui dėl atleidimo iš pareigų šalių susitarimu) punktuose nurodytais pagrindais.

7. Ginčai dėl valstybės tarnautojo atleidimo iš pareigų nagrinėjami Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

X SKYRIUS

VALSTYBĖS TARNYBOS VALDYMAS

52 straipsnis. Valstybės tarnybos bendrasis valdymas

1. Valstybės tarnybos bendrąjį valdymą atlieka:

- 1) Vyriausybė;
- 2) vidaus reikalų ministras.

2. Vyriausybė:

- 1) nustato valstybės tarnybos politiką;
- 2) atlieka kitas šiame įstatyme ir kituose teisės aktuose nustatytas valstybės tarnybos

bendrojo valdymo funkcijas.

3. Vidaus reikalų ministras:

1) formuoja valstybės politiką ministrui pavestose valstybės tarnybos valdymo srityje ir teikia Vyriausybei su valstybės tarnyba susijusių teisės aktų projektus;

2) atlieka kitas šiame įstatyme ir kituose teisės aktuose nustatytas funkcijas valstybės tarnybos valdymo srityje.

53 straipsnis. Valstybės tarnautojų registras

1. Valstybės tarnautojų registre, kurį Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo, Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka steigia Vyriausybė, kaupiami duomenys apie:

1) valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų struktūras, laisvas ir užimtas valstybės tarnautojų pareigybės ir darbuotojų, gaunančių darbo užmokestį iš valstybės, savivaldybių biudžetų ir valstybės pinigų fondų, pareigybės;

2) valstybės tarnautojus ir jų darbo užmokestį;

3) asmenis, atleistus iš valstybės tarnautojo ar statutinio valstybės tarnautojo pareigų už šiurkštų tarnybinį nusižengimą ar už pareigūno vardo pažeminimą;

4) asmenis, kurie įstatymų numatytais atvejais pripažinti padariusiais tarnybinį nusižengimą, už kurį yra pagrindas skirti tarnybines nuobaudas – atleidimą iš pareigų;

5) valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų darbuotojus, gaunančius darbo užmokestį iš valstybės, savivaldybių biudžetų ir valstybės pinigų fondų, ir jų darbo užmokestį;

6) Vyriausybės narius ir valstybės pareigūnus tiek, kiek reikalinga jų tarnybiniams pažymėjimams ar kitokioms elektroniniu parašu pasirašyti skirtoms priemonėms pagaminti.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyto valstybės registro valdytoja yra Vidaus reikalų ministerija.

3. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytam valstybės registrui atitinkami duomenys neteikiami, jeigu jie priskirtini valstybės ar tarnybos paslapties kategorijai.

4. Valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos bei kitos biudžetinės įstaigos teisės aktų nustatyta tvarka tvarko duomenis šio straipsnio 1 dalyje nurodytame valstybės registre.

54 straipsnis. Valstybės tarnybos valdymo informacinė sistema

Valstybės tarnybos valdymo informacinė sistema skirta valstybės tarnybos, valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų personalo valdymo sprendimams priimti, kitoms šiame įstatyme ir su juo susijusiuose teisės aktuose nurodytoms funkcijoms įgyvendinti.

55 straipsnis. Valstybės tarnautojo pažymėjimas

1. Valstybės tarnautojo pažymėjimą į valstybės tarnautojo pareigas priimtam asmeniui išduoda jį į pareigas priimantis asmuo.

2. Valstybės tarnautojo pažymėjimai išduodami vadovaujantis šio įstatymo 53 straipsnyje nurodyto valstybės registro duomenimis.

3. Valstybės tarnautojo pažymėjimo formą ir išdavimo tvarką nustato vidaus reikalų ministras.

4. Valstybės tarnautojas, praradęs valstybės tarnautojo pažymėjimą, privalo atlyginti naujo valstybės tarnautojo pažymėjimo gamybos išlaidas, išskyrus atvejus, kai valstybės tarnautojo pažymėjimas prarastas ne dėl valstybės tarnautojo kaltės. Naujo valstybės tarnautojo pažymėjimo gamybos išlaidas atlygina pats valstybės tarnautojas sumokėdamas į valstybės biudžetą nustatytą pinigų sumą arba ta pinigų suma išskaitoma iš valstybės tarnautojo darbo užmokesčio.

Lietuvos Respublikos
valstybės tarnybos įstatymo
1 priedas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS TARNAUTOJŲ PAREIGYBIŲ
PAREIGINIŲ ALGŲ KOEFICIENTAI**

Eil. Nr.	Įstaigų vadovų ir karjeros valstybės tarnautojų pareigybių grupė arba pareigybė	Politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojų pareigybės	Pareiginės algos koeficientas (baziniais dydžiais)		
			I įstaigų grupė	II įstaigų grupė	III įstaigų grupė
1.	Seimo kancleris	Vyriausybės kancleris, Respublikos Prezidento kanceliarijos kancleris	22		
2.	Vyriausybės įstaigos vadovas, Nacionalinės teismų administracijos vadovas, direktorius (taikoma įstaigos vadovui, kai įstaiga veikia visoje valstybės teritorijoje), teismo kancleris	viceministras, Vyriausybės kanclerio pirmininko pavaduotojas, Seimo Pirmininko sekretoriato vadovas, Ministro Pirmininko biuro vadovas, ministerijos kancleris	19,5–21,5	18,5–21	17–19,5
2.1.		Respublikos Prezidento vyriausiasis patarėjas	19,5–21		
3.	Vyriausybės kanclerio pavaduotojas, direktorius (taikoma įstaigos vadovui, kai įstaiga veikia ne visoje valstybės teritorijoje)		18,7–20,5	17,9–20	16,2–19
3.1.		Respublikos Prezidento patarėjas, Seimo Pirmininko patarėjas, Ministro Pirmininko patarėjas	18,7–20		

Eil. Nr.	Įstaigų vadovų ir karjeros valstybės tarnautojų pareigybių grupė arba pareigybė	Politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojų pareigybės	Pareiginės algos koeficientas (baziniais dydžiais)		
			I įstaigų grupė	II įstaigų grupė	III įstaigų grupė
4.	direktoriaus pavaduotojas (taikoma įstaigos vadovo pavaduotojui), prokuratūros kancleris, departamento direktorius (Seimo kanceliarijoje), grupės vadovas (Seimo kanceliarijoje), savivaldybės kontrolierius	Vyriausybės įgaliotinis, savivaldybės administracijos direktorius	17,8–19	16,2–18,5	14,5–17,5
5.	departamento direktorius, valdybos viršininkas, grupės vadovas, komisijos administracijos direktorius, tarybos administracijos direktorius, įstaigos prie ministerijos kancleris, Seimo komiteto biuro vedėjas (Seimo kanceliarijoje), sekretoriato vedėjas (Seimo kanceliarijoje), skyriaus, kuris nėra kitame struktūriniame padalinyje, vedėjas (Seimo kanceliarijoje), savivaldybės kontrolieriaus pavaduotojas	savivaldybės administracijos direktoriaus pavaduotojas, Vyriausybės įgaliotinio pavaduotojas	11,5–18,5	10,5–18	9,5–17
5.1.	ministerijos gynybos politikos direktorius, generalinis inspektorius, vyriausiasis patarėjas, teismo pirmininko patarėjas, Vyriausybės atstovas Europos Žmogaus Teisių Teisme, gynybos patarėjas, vyresnysis patarėjas (Seimo kanceliarijoje)	Seimo Pirmininko pavaduotojo patarėjas, opozicijos lyderio patarėjas	11,5–18	10,5–17,5	9,5–16,5

Eil. Nr.	Įstaigų vadovų ir karjeros valstybės tarnautojų pareigybių grupė arba pareigybė	Politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojų pareigybės	Pareiginės algos koeficientas (baziniais dydžiais)		
			I įstaigų grupė	II įstaigų grupė	III įstaigų grupė
6.	skyriaus, kuris nėra kitame struktūriniame padalinyje, vedėjas, komisijos sekretoriato vadovas, tarybos sekretoriato vadovas, seniūnas, skyriaus, kuris yra kitame struktūriniame padalinyje, vedėjas (Seimo kanceliarijoje)		10–16,5	9–16	8,1–15
6.1.	vyresnysis patarėjas, patarėjas (Seimo kanceliarijoje)	ministro patarėjas	10–16	9–15,5	8,1–14,5
7.	skyriaus, kuris yra kitame struktūriniame padalinyje, vedėjas, biuro vedėjas, poskyrio vedėjas (savivaldybių viešojo administravimo įstaigose), skyriaus, kuris nėra kitame struktūriniame padalinyje, vedėjo pavaduotojas (savivaldybių viešojo administravimo įstaigose), seniūno pavaduotojas		9,2–15,5	8,3–15	7,4–14
7.1.	patarėjas, vyriausiasis valstybinis auditorius, vyriausiojo prokuroro padėjėjas, teismo pirmininko padėjėjas, teismo skyriaus pirmininko patarėjas, teisėjo vyresnysis padėjėjas, gynybos patarėjo pavaduotojas, Seimo nuolatinis atstovas Europos Sąjungoje, specialusis atašė, vyriausiasis specialistas (Seimo kanceliarijoje)	Respublikos Prezidento atstovas spaudai, Seimo Pirmininko atstovas spaudai, Ministro Pirmininko atstovas spaudai, ministro atstovas spaudai	9,2–15	8,3–14,5	7,4–13,5

Eil. Nr.	Įstaigų vadovų ir karjeros valstybės tarnautojų pareigybių grupė arba pareigybė	Politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojų pareigybės	Pareiginės algos koeficientas (baziniais dydžiais)		
			I įstaigų grupė	II įstaigų grupė	III įstaigų grupė
8.	vyriausiasis specialistas, specialiojo atašė pavaduotojas, vyresnysis valstybinis auditorius, prokuroro padėjėjas, teisėjo padėjėjas, teismo konsultantas, padėjėjas (Seimo kanceliarijoje), vyresnysis specialistas (Seimo kanceliarijoje)	savivaldybės tarybos sekretorius, mero patarėjas, Respublikos Prezidento referentas, Seimo Pirmininko padėjėjas, Ministro Pirmininko padėjėjas, Seimo frakcijos referentas	7,7–13,5	7,1–13	6,4–12
9.	vyresnysis specialistas, valstybinis auditorius, specialistas (Seimo kanceliarijoje)	Seimo nario patarėjas, Seimo nario padėjėjas, ministro padėjėjas, mero padėjėjas	5,7–12	5,3–11,5	4,8–10,5
10.	specialistas, teismo administracijos sekretorius, valstybinio auditoriaus padėjėjas, teismo posėdžių sekretorius		4,6–11	4,3–10,5	4–9,5

Priedo pakeitimai:

Nr. [XIII-1789](#), 2018-12-18, paskelbta TAR 2018-12-21, i. k. 2018-21118

Nr. [XIII-1805](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2018-12-28, i. k. 2018-21813

Lietuvos Respublikos
valstybės tarnybos įstatymo
2 priedas

VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBIŲ INSTITUCIJŲ IR ĮSTAIGŲ SKIRSTYMO Į GRUPES KRITERIJAI

Eil. Nr.	Seimą, Respublikos Prezidentą, Vyriausybę, teismų savivaldos institucijas aptarnaujančios įstaigos	Seimui ir (ar) Respublikos Prezidentui atskaitingos institucijos	Teismai ir prokuratūra	Kitos valstybės institucijos ir įstaigos	Savivaldybių institucijos ir įstaigos	Balai
1.	Valstybės ar savivaldybių institucijos ar įstaigos veiklos pobūdis:					
1.1.	padėjimas vykdyti Seimo funkcijas	valstybinio audito funkcijų vykdymas	–	valstybės politikos formavimas ir	–	100

Eil. Nr.	Seimą, Respublikos Prezidentą, Vyriausybę, teismų savivaldos institucijas aptarnaujančios įstaigos	Seimui ir (ar) Respublikos Prezidentui atskaitingos institucijos	Teismai ir prokuratūra	Kitos valstybės institucijos ir įstaigos	Savivaldybių institucijos ir įstaigos	Balai
	<i>arba</i> padėjimas vykdyti Respublikos Prezidento funkcijas <i>arba</i> padėjimas vykdyti Vyriausybės ir Ministro Pirmininko funkcijas <i>arba</i> teismų savivaldos institucijų aptarnavimas	<i>arba</i> dalyvavimas formuojant valstybės politiką nacionalinio saugumo srityje ir jos įgyvendinimas		įgyvendinimas keliose valdymo srityse <i>arba</i> dalyvavimas formuojant valstybės politiką valstybinio socialinio draudimo srityje ir jos įgyvendinimas		
1.2.	–	skundų nagrinėjimas dėl pareigūnų ir kitų asmenų veiksmų ar neveikimo, dėl kurių gali būti pažeistos asmens teisės, laisvės ar teisėti interesai <i>arba</i> dalyvavimas formuojant daugiau kaip vienos valdymo srities valstybės politiką ir jos įgyvendinimas	–	dalyvavimas formuojant daugiau kaip vienos valdymo srities valstybės politiką ir jos įgyvendinimas <i>arba</i> valstybės politikos formavimas ir įgyvendinimas vienoje valdymo srityje <i>arba</i> valstybės politikos valstybinio socialinio draudimo srityje	–	80

Eil. Nr.	Seimą, Respublikos Prezidentą, Vyriausybę, teismų savivaldos institucijas aptarnaujančios įstaigos	Seimui ir (ar) Respublikos Prezidentui atskaitingos institucijos	Teismai ir prokuratūra	Kitos valstybės institucijos ir įstaigos	Savivaldybių institucijos ir įstaigos	Balai
				įgyvendinimas <i>arba</i> Europos Sąjungos struktūrinių ir investicinių fondų administravimo ir kontrolės funkcijų vykdymas		
1.3.	–	dalyvavimas formuojant vienos valdymo srities valstybės politiką ir jos įgyvendinimas <i>arba</i> valstybės politikos įslaptintos informacijos apsaugos srityje įgyvendinimas	–	dalyvavimas formuojant vienos valdymo srities valstybės politiką ir jos įgyvendinimas <i>arba</i> valstybės politikos įgyvendinimas daugiau kaip vienoje valdymo srityje <i>arba</i> neteisminės ginčų nagrinėjimo institucijos funkcijų vykdymas <i>arba</i> savivaldybių administracinės priežiūros funkcijų vykdymas	–	60
1.4.	–	valstybės politikos įgyvendinimas	–	valstybės politikos įgyvendinimas	–	40

Eil. Nr.	Seimą, Respublikos Prezidentą, Vyriausybę, teismų savivaldos institucijas aptarnaujančios įstaigos	Seimui ir (ar) Respublikos Prezidentui atskaitingos institucijos	Teismai ir prokuratūra	Kitos valstybės institucijos ir įstaigos	Savivaldybių institucijos ir įstaigos	Balai
		vienoje valdymo srityje		vienoje valdymo srityje		
1.5.	–	valstybės politikos formavimo arba įgyvendinimo aptarnavimas	–	valstybės politikos formavimo arba įgyvendinimo aptarnavimas	–	20
2.	Valstybės ar savivaldybių institucijos ar įstaigos veiklos ir sprendimų galiojimo ribos:					
2.1.	–	visa Lietuvos Respublikos teritorija	visa Lietuvos Respublikos teritorija	visa Lietuvos Respublikos teritorija	–	100
2.2.	–	teritorija, kurioje yra daugiau kaip 500 000 gyventojų	apygarda	teritorija, kurioje yra daugiau kaip 500 000 gyventojų	teritorija, kurioje yra daugiau kaip 500 000 gyventojų	80
2.3.	–	teritorija, kurioje yra nuo 100 000 iki 500 000 gyventojų	apylinkė	teritorija, kurioje yra nuo 100 000 iki 500 000 gyventojų	teritorija, kurioje yra nuo 100 000 iki 500 000 gyventojų	60
2.4.	–	teritorija, kurioje yra nuo 50 000 iki 100 000 gyventojų	–	teritorija, kurioje yra nuo 50 000 iki 100 000 gyventojų	teritorija, kurioje yra nuo 50 000 iki 100 000 gyventojų	40
2.5.	–	teritorija, kurioje yra mažiau kaip 50 000 gyventojų arba viena įstaigų sistema	–	teritorija, kurioje yra mažiau kaip 50 000 gyventojų arba viena įstaigų sistema	teritorija, kurioje yra mažiau kaip 50 000 gyventojų	20
3.	Valstybės ar savivaldybių institucijos ar įstaigos dydis, santykis su pavaldžiais ir nepavaldžiais subjektais:					
3.1.	–	–	–	vertikalusis vadovavimas, kai	–	100

Eil. Nr.	Seimą, Respublikos Prezidentą, Vyriausybę, teismų savivaldos institucijas aptarnaujančios įstaigos	Seimui ir (ar) Respublikos Prezidentui atskaitingos institucijos	Teismai ir prokuratūra	Kitos valstybės institucijos ir įstaigos	Savivaldybių institucijos ir įstaigos	Balai
				valstybės institucija ar įstaiga vadovauja ne mažiau kaip 3 pakopų pavaldžių subjektų sistemai <i>arba</i> funkcinis vadovavimas keliose valdymo srityse		
3.2.	—	—	—	vertikalusis vadovavimas, kai valstybės institucija ar įstaiga vadovauja 2 pakopų pavaldžių subjektų sistemai <i>arba</i> įstaiga, kurioje dirba daugiau kaip 1 000 valstybės tarnautojų	—	80
3.3.	—	—	—	vertikalusis vadovavimas, kai valstybės institucija ar įstaiga vadovauja 1 pakopos pavaldžių subjektų sistemai <i>arba</i> funkcinis vadovavimas vienoje valdymo srityje	—	60

Eil. Nr.	Seimą, Respublikos Prezidentą, Vyriausybę, teismų savivaldos institucijas aptarnaujančios įstaigos	Seimui ir (ar) Respublikos Prezidentui atskaitingos institucijos	Teismai ir prokuratūra	Kitos valstybės institucijos ir įstaigos	Savivaldybių institucijos ir įstaigos	Balai
3.4.	–	–	–	dalinis funkcinis vadovavimas	–	40
3.5.	–	–	–	valstybės institucija ar įstaiga neturi pavaldžių subjektų	–	20
4.	Valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų surinktų balų santykis su valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų grupe:					
	I grupė, jeigu įstaiga įvertinta 100 balų	I grupė, jeigu įstaiga įvertinta 200 balų	I grupė, jeigu įstaiga įvertinta 100 balų	I grupė, jeigu įstaiga įvertinta 260 arba daugiau balų ($x \geq 260$)		
		II grupė, jeigu įstaiga įvertinta 180 balų	II grupė, jeigu įstaiga įvertinta 80 balų	II grupė, jeigu įstaiga įvertinta nuo 200 iki 260 balų ($260 > x \geq 200$)	II grupė, jeigu įstaiga įvertinta nuo 60 iki 80 balų	
		III grupė, jeigu įstaiga įvertinta 160 arba mažiau balų	III grupė, jeigu įstaiga įvertinta 60 balų	III grupė, jeigu įstaiga įvertinta mažiau negu 200 balų ($200 > x$)	III grupė, jeigu įstaiga įvertinta nuo 20 iki 40 balų	

Pastaba. Gyventojų skaičius savivaldybės teritorijoje nustatomas pagal kalendorinių metų, einančių prieš kalendorinius metus, kuriais turi vykti eiliniai savivaldybių tarybų rinkimai, sausio 1 dienos gyvenamąją vietą deklaravusių asmenų ir neturinčių gyvenamosios vietos asmenų apskaitos duomenis, paskelbtus Lietuvos Respublikos gyventojų registro tvarkytojo interneto svetainėje šio tvarkytojo nuostatuose nustatyta tvarka ir terminais. Nustatytu konkrečios savivaldybės gyventojų skaičiumi vadovaujamosi iki kalendorinių metų, kuriais turi vykti kiti eiliniai savivaldybių tarybų rinkimai, sausio 1 dienos.

Šiame priede vartojamų formuluočių reikšmės

1. Valstybės politikos formavimas suprantamas kaip valstybės institucijų ir įstaigų veikla, apimanti tiesioginį Seimo ir Vyriausybės sprendimų projektų (įstatymų projektų, Seimo nutarimų projektų, Vyriausybės nutarimų projektų), nustatančių valstybinio administravimo subjektus ir jų

struktūras, viešojo administravimo procesus, reglamentuojančių visuomeninius santykius atskirose valdymo srityse, rengimą ir teikimą Seimui ar Vyriausybei.

2. Valstybės politikos įgyvendinimas suprantamas kaip valstybės institucijų ir įstaigų vykdomoji veikla (planavimas, organizavimas, koordinavimas, reguliavimas, vertinimas ir kontrolė (priežiūra), vykdoma įgyvendinant teisės aktais nustatytą valstybės politiką atskirose valdymo srityse.

3. Dalyvavimas formuojant valstybės politiką suprantamas kaip valstybės institucijų ir įstaigų veikla, vykdoma darant poveikį rengiamų sprendimų projektų kokybei, vykdant vieną ar kelias aiškiai apibrėžtas funkcijas, susijusias su sprendimų projektų rengimu:

1) siūlymų dėl sprendimų projektų rengimo (ar atskirų procesų reglamentavimo) teikimas;

2) sprendimų projektų derinimas (koregavimas ir (ar) papildymas);

3) kompleksinis ar dalinis parengtų sprendimų projektų nagrinėjimas;

4) išvadų dėl parengtų sprendimų projektų formulavimas.

4. Valstybės politikos formavimo ar įgyvendinimo aptarnavimas suprantamas kaip specializuota valstybės institucijų ir įstaigų veikla, vykdoma pagal konkretų linijinį, funkcinį, programinį pavedimą arba pagal konkrečią instrukciją su aiškiu siekiamu materialiu rezultatu, kurį identifikuoja ir vertina pavedimą davęs subjektas (medžiagos kaupimo, registravimo, sisteminimo, informacinio aprūpinimo ar kiti techninio pobūdžio darbai, seminarų, diskusijų organizavimas, ekspertizių organizavimas ir įforminimas, taip pat kitų aptarnavimo funkcijų atlikimas).

5. Vertikalusis vadovavimas suprantamas kaip valstybės institucijų ir įstaigų veikla, kurią vykdant daromas poveikis pavaldiems subjektams (valstybės institucijoms, įstaigoms ar teritoriniams struktūriniais padaliniais).

6. Funkcinis vadovavimas suprantamas kaip valstybės institucijų ir įstaigų veikla, vykdoma nepavaldžių subjektų (valstybės institucijų ar įstaigų) atžvilgiu tam tikroje valdymo srityje, apimanti nepavaldžių valstybės institucijų ar įstaigų veiklos planavimą, metodinę pagalbą, koordinavimą ir kontrolę (priežiūrą).

7. Dalinis funkcinis vadovavimas suprantamas kaip valstybės institucijų ir įstaigų veikla, vykdoma nepavaldžių subjektų (valstybės institucijų ar įstaigų) atžvilgiu tam tikroje valdymo srityje, apimanti bent vieną iš šių funkcijų – nepavaldžių valstybės institucijų ir įstaigų veiklos planavimą, metodinę pagalbą, koordinavimą ar kontrolę (priežiūrą).

8. Viena įstaigų sistema suprantama kaip ministerijos arba kitos valstybės institucijos ar įstaigos valdymo srityje esančių įstaigų visuma.

Priedo pakeitimai:

Nr. [XIII-1789](#), 2018-12-18, paskelbta TAR 2018-12-21, i. k. 2018-21118

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį ir 3 straipsnio 9, 10, 11 ir 12 dalis, įsigalioja 2019 m. sausio 1 d.

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė, kitos institucijos ir įstaigos iki 2018 m. gruodžio 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

3. 2023 m. sausio 1 d. įsigalioja tokia šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 2 punkto redakcija:

„2) eiti daugiau negu vienas valstybės tarnautojo pareigas, dirbti pagal darbo sutartį valstybės ir savivaldybės institucijoje ar įstaigoje, kurioje jis eina valstybės tarnautojo pareigas, taip pat gauti iš valstybės ir savivaldybės institucijos ar įstaigos, kurioje jis eina valstybės tarnautojo pareigas, kitų pajamų negu darbo užmokestis ir šiame įstatyme nustatytos išmokos, kompensacijos ir pašalpos. Seimo nario patarėjas ir Seimo nario padėjėjas (toliau – Seimo nario politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojas) gali eiti ne vienas Seimo nario politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojo pareigas pas skirtingus tai pačiai frakcijai priklausančius Seimo narius arba eiti Seimo frakcijos, kuriai priklauso Seimo narys, referento pareigas, bet jo darbo laikas einant visas šias pareigas negali būti ilgesnis kaip 40 valandų per savaitę.“

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-3408](#), 2020-11-10, paskelbta TAR 2020-11-20, i. k. 2020-24571

3 straipsnis. Įstatymo taikymas

1. Nepanaudotos valstybės tarnautojo kasmetinės atostogos, kurios valstybės tarnautojui priklausė iki šio įstatymo įsigaliojimo, suteikiamos pagal iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusį Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 36 straipsnį.

2. Iki šio įstatymo įsigaliojimo į pakaitinių karjeros valstybės tarnautojų pareigas Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 14 straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka priimti buvę karjeros valstybės tarnautojai ar įstaigų vadovai, atleisti iš pareigų pagal Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 44 straipsnio 1 dalies 5 punktą, dėl pareigybės panaikinimo ar sudarius šalių susitarimą dėl atleidimo (kai mokama kompensacija iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusiame Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 41 straipsnio 6 dalies 2 punkte nustatytu būdu), ir buvę pakaitiniai valstybės tarnautojai (išskyrus pakaitinius valstybės tarnautojus, kuriems sukako 65 metai), pareigas nepertraukiamai ėję ne mažiau kaip 2 metus ir atleisti iš pareigų dėl negalėjusio eiti pareigų karjeros valstybės tarnautojo sugrįžimo arba atleidimo, pasibaigus Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 14 straipsnio 2 dalyje nustatytiems terminams, turi teisę iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusiose Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo

11 straipsnio 3 dalyje ir 13 straipsnio 3 dalyje nustatytais atvejais būti priimti į valstybės tarnautojo pareigas pagal iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusią tvarką. Laikas, kai šie asmenys ėjo pakaitinių valstybės tarnautojų pareigas, neįskaičiuojamas į iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusiose Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 43 straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatytus terminus.

3. Politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojui, priimtam į pareigas iki šio įstatymo įsigaliojimo, atleidžiant jį iš pareigų pasibaigus politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautoją į pareigas pasirinkusio valstybės politiko ar kolegialios valstybės institucijos įgaliojimams, išeitinė išmoka mokama pagal iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusią Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 41 straipsnio 1 dalį.

4. Valstybės tarnautojams, kurių pareigybės panaikinamos iki 2019 m. sausio 1 d., išeitinės išmokos dydis apskaičiuojamas pagal iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusią Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 41 straipsnio 2 dalį.

5. Pagal iki šio įstatymo įsigaliojimo sudarytus šalių susitarimus dėl įstaigos vadovo (išskyrus įstaigos vadovą, priimamą į pareigas politinio (asmeninio) pasitikėjimo pagrindu) ar karjeros valstybės tarnautojo atleidimo iš pareigų kompensacijos mokamos susitarime numatytu būdu – valstybės tarnautojo atleidimo iš pareigų dieną arba pagal iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusią Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 41 straipsnio 4 dalyje nustatytą tvarką.

6. Valstybės tarnautojui, kurio pareigybė yra panaikinama iki 2019 m. sausio 1 d., apie pareigybės panaikinimą pranešama iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusioje Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 43 straipsnio 1 dalyje nustatytais terminais.

7. Iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusiose Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 43 straipsnio 2 ir 3 dalyse numatytos garantijos taikomos jas įgijusiems asmenims tiek, kiek jiems tos garantijos būtų taikomos pagal iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusį teisinį reguliavimą, bet ne ilgiau kaip iki 2019 m. liepos 1 d.

8. Šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 38 ir 39 straipsnių nuostatos taikomos tik materialinės žalos, atsiradusios dėl veikos, padarytos po šio įstatymo įsigaliojimo, atlyginimui.

9. Valstybės tarnautojų, kurių pareigybės nenurodytos šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 1 priede, pareigybės nustatomos atsižvelgiant į šiame priede nurodytas pareigybių grupes ir joms priskirtas valstybės tarnautojų pareigybes.

10. Valstybės ir savivaldybių institucijose ir įstaigose iki šio įstatymo įsigaliojimo turi būti aprašytos ir patvirtintos visos valstybės ar savivaldybės institucijos ar įstaigos valstybės tarnautojų pareigybės.

11. Iki 2018 m. rugpjūčio 1 d. valstybės ir savivaldybių institucijose ir įstaigose sudaromos valstybės tarnautojų pareigybių vertinimo komisijos, į kurias įtraukiami toje valstybės ir savivaldybės institucijoje ar įstaigoje veikiančios profesinės sąjungos atstovai ar darbo tarybos atstovai. Šios komisijos ne vėliau kaip iki 2018 m. spalio 1 d. peržiūri atitinkamos valstybės ar savivaldybės institucijos ar įstaigos valstybės tarnautojų pareigybių sąrašė esančias pareigybes, įvertina šių pareigybių atitiktį šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyame Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 2 straipsnyje apibrėžtai valstybės tarnautojo sąvokai, sudaro šios sąvokos turinio neatitinkančių pareigybių sąrašus ir pateikia juos atitinkamų institucijų ar įstaigų vadovams.

12. Naikinant šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyame Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatyme apibrėžtos valstybės tarnautojo sąvokos neatitinkančią valstybės tarnautojo pareigybę, su asmeniu, ėjusių šias pareigas, su jo sutikimu sudaroma darbo sutartis dėl darbo toje pačioje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje, jeigu vietoj naikinamos valstybės tarnautojo pareigybės steigama darbuotojo pareigybė, kuriai priskiriamos analogiškos kaip naikinamos valstybės tarnautojo pareigybės funkcijos.

13. Įsigaliojus šiam įstatymui, valstybės tarnautojų pareiginės algos koeficientai perskaičiuojami atitinkamai valstybės tarnautojo pareigybei iki 2018 m. gruodžio 31 d. nustatytą pareiginės algos koeficientą dauginant iš:

- 1) 1,5 – valstybės tarnautojui, turinčiam 1 kvalifikacinę klasę;
- 2) 1,3 – valstybės tarnautojui, turinčiam 2 kvalifikacinę klasę;
- 3) 1,15 – valstybės tarnautojui, turinčiam 3 kvalifikacinę klasę;
- 4) 1 – valstybės tarnautojui, neturinčiam kvalifikacinės klasės.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1789](#), 2018-12-18, paskelbta TAR 2018-12-21, i. k. 2018-21118

13¹. Pagal šio straipsnio 13 dalį perskaičiuotas pareiginės algos koeficientas valstybės tarnautojams, kuriems pagal Lietuvos Respublikos tarnybos Kalėjų departamente prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos statuto 2 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIII-1382 2 straipsnio 7 dalį ir Lietuvos Respublikos tarnybos Lietuvos Respublikos muitinėje statuto 2 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIII-1383 2 straipsnio 7 dalį mokamas darbo užmokesčio skirtumo dydžio priedas (toliau – priedas), didinamas dydžiu, apskaičiuotu 2018 m. gruodžio mėnesį mokėtiną priedą padalijus iš 2018 m. gruodžio 31 d. taikytino valstybės tarnautojų pareiginės algos bazinio dydžio.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIII-1789](#), 2018-12-18, paskelbta TAR 2018-12-21, i. k. 2018-21118

13². Pagal šio straipsnio 13 ir 13¹ dalis apskaičiuotas valstybės tarnautojo pareiginės algos koeficientas apvalinamas dviejų skaitmenų po kablelio tikslumu, apvalinant į didesnę pusę.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIII-1789](#), 2018-12-18, paskelbta TAR 2018-12-21, i. k. 2018-21118

14. Iki šio įstatymo įsigaliojimo į pareigas įstatymų nustatytai kadencijai paskirti Vyriausybės įstaigų vadovai, įsigaliojus šiam įstatymui, tampa valstybės tarnautojais – įstaigos vadovais ir eina šias pareigas iki kadencijos, kuriai jie buvo paskirti, pabaigos. Šiems valstybės tarnautojams nustatomas šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 1 priede direktoriaus (įstaigos vadovo) pareigybei nustatytas žemiausias pareiginės algos koeficientas iš koeficientų intervalo.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1789](#), 2018-12-18, paskelbta TAR 2018-12-21, i. k. 2018-21118

15. Jeigu pagal šio straipsnio 13, 13¹ ir 13² dalis apskaičiuotas valstybės tarnautojo pareiginės algos koeficientas yra mažesnis už šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 1 priede atitinkamai valstybės tarnautojo pareigybei nustatytą žemiausią pareiginės algos koeficientą iš koeficientų intervalo, valstybės tarnautojui paliekamos einamos pareigos ir jam nustatomas šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 1 priede tai valstybės tarnautojo pareigybei nustatytas žemiausias pareiginės algos koeficientas iš koeficientų intervalo.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1789](#), 2018-12-18, paskelbta TAR 2018-12-21, i. k. 2018-21118

16. Jeigu pagal šio straipsnio 13, 13¹ ir 13² dalis apskaičiuotas valstybės tarnautojo pareiginės algos koeficientas yra didesnis už šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 1 priede atitinkamai valstybės tarnautojo pareigybei nustatytą didžiausią pareiginės algos koeficientą iš koeficientų intervalo, valstybės tarnautojui nustatomas pagal šio straipsnio 13, 13¹ ir 13² dalis apskaičiuotas pareiginės algos koeficientas, kuris būtų taikomas tol, kol asmuo eina iki šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo įsigaliojimo eitas valstybės tarnautojo pareigas ir (arba) kol šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo nustatyta tvarka jam bus nustatyta didesnė ar mažesnė pareiginė alga.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1789](#), 2018-12-18, paskelbta TAR 2018-12-21, i. k. 2018-21118

17. Iki šio įstatymo įsigaliojimo į pareigas priimti valstybės tarnautojai, kurie neturi aukštojo išsilavinimo, toliau eina pareigas, bet ne ilgiau kaip iki 2024 m. sausio 1 d. Per šį laikotarpį aukštojo išsilavinimo neįgiję valstybės tarnautojai atleidžiami iš einamų pareigų, nemokant jiems išeitinės išmokos.

18. Iki šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo įsigaliojimo į pareigas priimti valstybės tarnautojai, kuriems pagal iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusio Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 43 straipsnio 10 dalį buvo pratęsta tarnyba, valstybės tarnautojo pareigas eina iki tarnybos pratęsimo termino pabaigos.

19. Konkursų į karjeros valstybės tarnautojo ir įstaigos vadovo, priimamo konkurso būdu, pareigas ir atrankų į pakaitinio valstybės tarnautojo pareigas procedūros, pradėtos iki šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo įsigaliojimo, baigiamos iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusiuose teisės aktuose nustatyta tvarka.

20. Asmenų, praradusių valstybės tarnautojo statusą iki šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo įsigaliojimo ir turinčių teisę atkurti valstybės tarnautojo statusą, taip pat grąžinamų į eitas pareigas, eitos pareigos prilyginamos šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 1 priede nurodytoms analogiškomis pareigybių grupėms. Valstybės tarnautojams, ėjusiems iki šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo įsigaliojimo departamento direktoriaus pavaduotojo pareigas, pagal šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 17 straipsnį atkuriant valstybės tarnautojo statusą, atkuriamas valstybės tarnautojo statusas į ne aukštesnes kaip skyriaus, kuris nėra kitame struktūriniame padalinyje, vedėjo pareigas. Valstybės tarnautojams, ėjusiems iki šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo įsigaliojimo skyriaus vedėjo pavaduotojo ar poskyrio vedėjo pareigas (išskyrus savivaldybės viešojo administravimo subjektuose esančias minėtas pareigas), pagal šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 17 straipsnį atkuriant valstybės tarnautojo statusą, atkuriamas valstybės tarnautojo statusas į ne aukštesnes kaip patarėjo pareigas.

21. Šio straipsnio 20 dalyje nurodytus asmenis priėmus į pareigas, jų pareiginė alga nustatoma vadovaujantis šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 29 straipsnio 4 dalies nuostatomis.

22. Iki šio įstatymo įsigaliojimo į pareigas neterminuotai priimtiems įstaigų vadovams nuo šio įstatymo įsigaliojimo nustatoma 5 metų kadencija eiti atitinkamos įstaigos vadovo pareigas.

23. Iki šio įstatymo įsigaliojimo į pareigas įstatymų nustatytai kadencijai priimti įstaigų vadovai įsigaliojus šiam įstatymui eina pareigas iki kadencijos, kuriai jie buvo priimti, pabaigos. Iki šio įstatymo įsigaliojimo į pareigas įstatymų nustatytai kadencijai priimtas įstaigos vadovas, kuriam kadencijos laikotarpiu sukanka 65 metai, gali savo noru būti atleidžiamas iš pareigų Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 51 straipsnio 1 dalies 6 punkte nustatytu

pagrindu (valstybės tarnautojui sukanka 65 metai) arba gali eiti pareigas iki kadencijos, kuriai jis buvo priimtas, pabaigos, jeigu jo tarnybinė veikla šios kadencijos metu buvo vertinta tik gerai arba labai gerai. Jei įstaigos vadovas iki šio įstatymo įsigaliojimo į pareigas buvo priimtas pirmai kadencijai, jai pasibaigus šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 14 straipsnyje nustatyta tvarka šis asmuo gali būti priimamas į įstaigos vadovo pareigas antrai kadencijai.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-371](#), 2021-05-27, paskelbta TAR 2021-06-09, i. k. 2021-13179

24. Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatyme nustatytos kompensacijos, kurios paskirtos iki šio įstatymo įsigaliojimo, bet bus mokamos ir po šio įstatymo įsigaliojimo, neperskaičiuojamos pagal šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyta Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatyme nustatytus kompensacijų dydžius ir mokamos tokio dydžio, kokio turėjo būti mokamos iki šio įstatymo įsigaliojimo.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1789](#), 2018-12-18, paskelbta TAR 2018-12-21, i. k. 2018-21118

25. Kai į po šio įstatymo įsigaliojimo skiriamoms šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo nustatytoms kompensacijoms ir kitoms išmokoms apskaičiuoti reikalingą laikotarpį patenka valstybės tarnautojo draudžiamųjų pajamų laikotarpiai, buvę iki šio įstatymo įsigaliojimo, apskaičiuojant šių kompensacijų ir išmokų dydį, valstybės tarnautojo draudžiamosios pajamos, buvusios laikotarpiu iki šio įstatymo įsigaliojimo, didinamos 1,289 karto.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIII-1789](#), 2018-12-18, paskelbta TAR 2018-12-21, i. k. 2018-21118

26. Iki šio įstatymo įsigaliojimo valstybės tarnautojams išduoti leidimai dirbti kitą darbą po šio įstatymo įsigaliojimo galioja tol, kol asmuo dirba darbą, kuriam dirbti išduotas leidimas.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIII-1789](#), 2018-12-18, paskelbta TAR 2018-12-21, i. k. 2018-21118

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentė

Dalia Grybauskaitė

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-1789](#), 2018-12-18, paskelbta TAR 2018-12-21, i. k. 2018-21118

Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-1370 1, 2 ir 3 straipsnių pakeitimo įstatymas

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-1805](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2018-12-28, i. k. 2018-21813

Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-1370 1 straipsnio pakeitimo įstatymas

3.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-1817](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2018-12-28, i. k. 2018-21837

Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-1370 1 straipsnio pakeitimo įstatymas

4.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-1823](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2018-12-28, i. k. 2018-21845

Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-1370 1 straipsnio pakeitimo įstatymas

5.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-3408](#), 2020-11-10, paskelbta TAR 2020-11-20, i. k. 2020-24571

Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-1370 2 straipsnio pakeitimo įstatymas

6.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIV-371](#), 2021-05-27, paskelbta TAR 2021-06-09, i. k. 2021-13179

Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-1370 3 straipsnio pakeitimo įstatymas